

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alienatio Canonica Rerum Ecclesiae Temporalium

**Wiestner, Jacob
Prielmeyer, Bernhard F.**

Ingolstadii, 1692

Pars III. De Rerum Ecclesiasticarum Alienatione in specie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61444)

PARS III.

De Rerum Ecclesiasticarum Alienatione

in specie.

Alienationis latè, ut in proposito argumento, acceptæ Species plurimæ: ex ijs autem, quæ de Ecclesiarum rebus sine Causa & Forma Canonica prohibentur, præcipuæ, & declarandæ Nobis sunt Conditio, Donatio, Venditio, Permutatio, Precariæ, Locatio & Conductio, Emphyteusis, Feudum & Hypotheca.

ARTICULUS I.

De Conditione.

SUMMARIUM.

1. Prælati prohibita Conditio :	6. Eam ex textu expungendam, erudita;
2. Quâ voce non bene intelligitur Contractus Conditionatus,	7. Sed neque ipsa satis expedita Opinio.
3. Vel Conditio Testamenti.	8. Verius significat Pactionem,
4. Malè etiam in Condiçtionem :	9. De Ecclesia Immobilibus prohibitam, quoties est præjudiciosa.
5. Peius in Conductionem mutatur.	

Primò itaque, tanquam Species Alienationis, Prælati & ceteris rerum Ecclesiasticarum Administratoribus à Concilio Sylvanæensi, c. Nulli 5. de Reb. Eccles. non alien. relato, prohibita est Conditio, ibi: *Nulli liceat alienare rem Ecclesie immobilem &c. Alienationis autem verbum continet Condiçtionem &c.*

§

quæ

quo nomine qualis actus vel contractus intelligatur, mirâ Expositionum & Divinationum varietate Interpp. laborant.

2 Et primò quidem, in *c. cit.* Glossa *V. Alienationis*, Innocentius §. *Conditionem* & Ant. de Butrio *n. 7.* Conditionis vocabulo prohiberi arbitrantur de ejusmodi rebus initos contractus Conditionatos, sive dispositionem & obligationem conferentes in eventum aliquem futurum v. g. si navis ex Asia venerit: quem ejus intellectum cum Zabarella in *cit. c. § Tertio quæro.* Redoano de *Reb. Eccles. non alien. Rubr. 1. cap. 45. n. 1.* & alijs Fagnanus in *c. cit. n. 38.* rejicit; quòd ceteris Alienationis exemplis *cit. c.* textu Conditioni subjectis, sicut purè: ita etiam sub conditione initi contractus contineantur, & prohibeantur; cùm, quando initur sub Conditione, hâc adveniente perinde sit, ac si purè initus ab initio fuisset, per text. & Gloss. in *c. Præerea 4. V. Impedire, de Appellat.*

3 Secundò aliqui cum Quintino in *Reperit. c. cit.* subintelligi volunt vocem *Testamenti* ita, ut Prælati Testamentum condere sive de rebus Ecclesiæ Immobilibus & mobilibus Pretiosis per ultimam voluntatem disponere prohibeantur; cùm dispositio, quæ per Testamentum fit, Alienatio dici possit, secundùm Bartol. in *Auth. Quæ res subjaceant C. Communia, de Legatis n. 5.* Sed hanc, tanquam merissimam divinationem, meritò confutat Germonius *lib. 2. Animadvers. cap. 20.* quia, ut præmittamus, quòd Testamenti-factio, Clericis non de Immobilibus tantùm & Pretiosis, sed mobilibus etiam alijs, non ipsarum duntaxat Ecclesiarum, sed harum intuitu quidem acquisitis, sed tamen proprijs ipsorum bonis prohibita sit: sub Rubrica de *Reb. Eccles. alien.* nulla uspiam mentio fit Conditionis: neque ullo alio canone Testamentaria dispositio illius nomine est expressa.

4 Tertiò alij pro voce *Conditio* legendum existimant *Conditio*. Sed planè vitiosè; cùm Conditio sit actio, quâ jus nostrum in judicio prosequimur §. *Appellamus. 15. Instit. de Actionibus*

Etionibus & l. Actionum 25. ff. de O. & A. Eam autem pro Alienatione accipi, in Scholis inauditum & apud DD. nunquam lectum sit, *Zæsius Comment. in Decretal. lib. 3. tit. 13. n. 2. & Wagnereck in Exegetic. Nulli cit.*

Quartò rursus alij, teste Innocentio *l. cit.* mendum in textum irrepisse putant: & *Conditionis* vocem *Conductioni* substitutam. Sed hæc ipsâ interpretatione literam corrumpi, idem queritur. Et jure optimo; quia *Conductio*, neque *Alienatio*, neque *prohibita*: imò à Jure ferè permixta est *Prælati*. Si etiam voce *Conductionis* substituta, res *Ecclesiarum Immobiles*, quemadmodum donari, vendique & permutari: ita etiam locari prohibitas asserant, literam omnino falsam reddunt; cum, etsi *Moderno* ultra triennium *Extravag. Ambitiosa, de Reb. Eccles. alien.* Antiquiore tam en Jure ad longum duntaxat tempus extensa *Locatio*, rerum *Ecclesiasticarum Administratoribus* fuerit interdicta per text. *c. Vestra 2. de Locato c. fin. Ne Prælati vices, & Clement. 1. de Reb. Eccles. alien. in fine.*

Quintò, propter has rationes de Interpretatione, à Jure aut ratione non alienâ, penitus desperantes *Cuiacius, Antonius Augustinus in c. cit. in fine, Germonius cap. 20. cit. & lib. 3. de Sacror. Immunit. cap. 17. n. 97. & cum ipsis Gonzalez in c. cit. n. 6. in fine, Conditionis* vocabulum ab hoc textu omnino rejiciendum censent; partim quòd nullâ alia sanctione Canonica vel Legali decisione, quâ de rerum *Ecclesiasticarum Alienatione* agitur, expressum reperitur: partim verò; quòd in *Novell. 7. cap. 1. & Constitutione 7. Justinii Imp. cap. 1. unde c. cit.* textum in *Capitalaria Lotharij Lib. 2. cap. 29. & supra laudatæ Synodi acta*: atque ex his in *Jus Ecclesiasticum* à *S. Raymundo Compilatore* translatum *cit. Gonzalez n. 1. refert, vocabulum illud non extet*; ut patet ex ejusdem *Constitutionis* tenore, quem subijcimus. *Ergo his omnibus non liceat alienare rem Immobilem, siue domum, siue agrum, siue rusticam mancipium vel paves civiles, nec Creditoribus siue specialis siue generalis hypotheca titulo ob-*

ligarè. Alienationis autem verbum contineat Venditionem, Donationem, Permutationem & Emphyteuseos perpetuum contractum. Unde omnes Sacerdotes hujusmodi Alienatione abstineant; pœnas
 7 timentes, quas Leonina Constitutio minatur. Sed etiam hæc, quantumvis ob Eruditionis accurationem sine commemorationis Laude non prætermittenda Opinio, non caret difficultate; quia à S. Raymundo Decretalium compilatore, sicut in Imperatoria Constitutione expressi Panes civiles, & Hypothecæ generalis mentio omiſsa: contrà verba nulli & Ecclesia suæ, in illa non contenta, adjecta sunt: ita etiam transcripto, & in Decretalium compilationem, Gregorij Papæ IX. autoritate confirmatam, translato textui Conditionis vocabulum studiosè appositum potuit fuisse. Vnde

8 Sextò denique Cironius in *c. cit. Conditionis* vocem, sicut passim legitur, incorruptam retinendam: eaque significari docet *Pactiōnem* sive *Conventionem*; Conditio enim pro Pacto sumitur *l. Societatem mecum coisti eâ conditione 76. ff. Pro socio l. Sed Celsus 6. §. fin. ff. de Contrahenda empt. & l. Debitori 6. ibi, eâ Conditione Pactoque C. de Pactis.* & stare Conditionibus idem est, quod Pacta servare apud Ciceronem *lib. 16. ad Tironem*, ibi, *Si illi suis conditionibus stare noluerint, bellum paratum est.* Prohibita itaque ex istius Interpretis mente *c. Nulli civ. per V. Conditio* est super rebus Ecclesiæ Immobilibus & mobilibus Pretiosis omnis Pactio sive Conventio: quâ, citra utilis aut directi dominij translationem, illi præjudicium afferri potest: cujusmodi esset, qua super ejusmodi rebus usufructus, usus vel alia servitus realis constitueretur; quia sic alienare Prælatus videretur
 9 juxta *l. fin. C. de Reb. alien. non alien. can. Non liceat Papæ 12. q. 2.* Quæ doctrina & expositio, sicut Juri & rationi conformis: ita etiam non destituta est autoritate; cum satis clarè tradatur ab August. Beroio in *c. cit. & Redoano cit. cap. 45. n. 2.* pro eaque allegari posse videantur, qui *Conditionis* vocabulo, ne Ecclesiarum res reddantur Tributariæ, aliisque similibus oneribus
 gra-

graventur, prohibitum volunt cum *citt.* Innocentio Butrio, Zabarella & Joan. ab Imola in *c. cit. n. 7.*

ARTICULUS II.

De Rerum Ecclesiasticarum Donatione.

SUMMARIUM.

1. Prælati permiffa est Donatio rerum Patrimonialium.	Tutorem & Prælatum.
2. Et Beneficialium remiffivè.	9. Ifti competens modica donandi facultas utilis est Ecclefia.
3. De Bonis Ecclefiarum & Monafteriorum, dubitandi ratio.	10. Quæ Donatio modica aut immoderata?
4. Immobilia ex causa tantum, & cum Solemnitatibus donantur.	11. Hæc etiam cum Capituli confenfu illicita est:
5. Immoderate Donationes Prælati illicitæ.	12. Facta tamen de Jure fubfiftit:
6. Licite moderate ex causa Remuneracionis &c.	13. Nifi Immobilium diftractio- nem inducat.
7. Et merè liberales modica.	14. De Donatione Religiofis fpecialiter interdita.
8. Notabiles differentia inter	

Secundò, præ reliquis Alienationibus interdita iisdem est Donatio; quòd rerum jactationi valde propinqua & Patrimonij maxime fit periculofa. Qua in re tamen opus est diftinctione aliquâ inter Res, five Bona. Et imprimis quidem bonorum fuorum Patrimonialium vel-quafi, Donationes quas-cunque Ecclefiarum fæcularium Prælati, rerumque ad eas pertinentium Administratoribus & Clericis quibuscunque perinde ut Laicis permiffas effe res est omnino indubitata. Quas facere de redditibus fuis Beneficialibus, de Jure & Confuetudine poffint *p. 1. art. 7.* toto est explicatum. De Bonis autem five rebus temporalibus ipfarum Ecclefiarum, Monafteriorum

S 3

&c.

&c. dubium & magni in praxi momenti controversia est: quæ oritur ex generalitate prohibitionis Leoninæ sine exceptione decernentis, *Ne quis Episcopus de rebus Ecclesiæ suæ quicquam donare &c. audeat, can. Sine exceptione 12. q. 2 & c. Cum Apostolica 7. De ijs quæ à Prælat. & c. Nulli 5. de Reb. Eccl. alien. relat. e.* Quibus consonant textus *c. 1. & c. Tua 8. De ijs quæ à Prælat.* illarum Donationes, imò venditiones & commutationes, sine justa causa & Solennitatibus factas, irritantes: quorum eisque similium Canonum dispositionibus, ut Prælatorum aliorumque Administratorum Ecclesiasticorum donandi libertas nimium constricta, aut omnino adempta non videatur: operæ pretium erit, si inter ipsa Ecclesiarum Bona, & ipsas etiam istorum Donationes iterum distinguamus.

4 Bona enim sive res illarum immobiles, & his æquiparatas mobiles Pretiosas, sicut merè liberaliter, & sine necessitatis, evidentis utilitatis vel alia simili justa causa, & Canonicis Solennitatibus donari non posse, ex *text. citt.* ita justâ aliquâ causâ exigente vel suadente & Juris Solennitatibus intervenientibus, donari posse, ex *can. Quicumque, q. 2. cit. & c. Per tuas 5. de Donat. cum Panormit. ibi n. 6.* desumunt Laiman *Tract. de Alienat. Rev. Eccles. cap. 5. §. 8. n. 112.* & Pirrhing *Method. Juris Canon. lib. 3. tit. 24. n. 11.*

5 De rebus etiam, & alijs ejusmodi mobilibus non Pretiosis, sicut Remunerationis sive Pieratis & Misericordiæ vel alia simili causâ, moderatas & meritis commensuratas, & si modicæ sint, etiam merè gratuitas Prælati communi sensu DD. permittunt: ita immodicæ sive magnæ quantitatis Donationes eis à Jure permittas meritò negant & propter *text. c. Fraternalitatem 2. de Donationibus*, ubi ratio redditur; quòd Prælati, etsi bonorum seu reddituum Ecclesiasticorum generalem & liberam habeant administrationem, illorum tamen careant Dominio: & Ecclesiæ conditionem meliorem facere debeant, non deteriorem: quod posterius fit magnæ quantitatis, & merè liberali donatione;

natione; quia donare perdere est *l. Filius 7. princip. ff. de Donat.*
& *l. Ordinem 2. C. de Consul.*

Remuneracionis contrà, vel aliâ v. g. Pietatis & miseri- 6
cordiâ causâ, Donationes moderatas eis permitendi ratio fuit;
quòd hujusmodi Donationes, cùm justa ratione nitantur, ex
quadam obligatione & necessariò fieri censeantur, arg. *c. 1. de*
Donat. l. Filius cit. §. 1. & l. Sed etsi §. 11. ff. de Petit. hered.

Merè liberales autem, si modicæ sint; cùm propter Con- 7
suetudinem universalem fere omnium Ecclesiarum: quarum
Prælati & Rectores modica seu minima donare passim solent,
teste Laiman §. *cit. n. 114.* & Pirrhing *cit. Tit. 24. n. 14.* tum ve-
rò, quòd hoc exigere videatur libera administratio: quam in
Ecclesiæ rebus Prælati habet: & per hujusmodi rerum Dona-
tiones non solum evitetur suspicio avaritiæ, cui Personæ Ec-
clesiasticæ al quando obnoxia sunt: sed istarum bona existi-
matio & hominum erga ipsas benevolentia studiùmque liberali-
tatis erga Ecclesias & Monasteria conservetur.

Neque obstat; quòd Prælati aliique Administratores Ec- 8
clesiastici æquiparentur Tutoribus, Steph, Gratianus *Discept.*
Forens. Tom. 4. cap. 601. n. 6. & Gutierrez *de Tutelis p. & cap. 1. n. 8.*
qui de rebus Pupilli donare nihil possunt, nisi ex causa justa: ob
quam in illius utilitatem cedere videtur *l. Tutor 13. §. 2. & fin.*
ff. de Administ. Tut. & l. Pactum Curatoris 22. C. de Pactis. Non
inquam obstat: quia, ut silentio prætermittatur, quòd parvas
Donationes etiam his permissas alijs relatis velle videatur *cit.*
Gutierrez *p. 2. cap. 6. n. 10.* etsi Tutor & Prælati in multis æqui-
parentur: in alijs tamen notabiles differentiæ inter eos interce-
dunt, ut Glossa à DD. passim recepta in *can. fin. V. Quia Episco-*
pus 5. q. 3. advertit. Primò enim Tutor est temporalis, sive ad
tempus datus *Princip. Instit. Quibus modis tutela fin. & l. fin. C.*
Quando Tut. vel Curat. esse desinunt: Prælati autem fere perpe-
tuus; cùm Prælatura, sicut cetera Beneficia Ecclesiastica, confe-
ratur in Titulum; & Prælato, dum vivit, non auferatur, per
text:

- text. *can. Sanctorum* junctâ Glossâ *V. Perpetuo dist. 7. c. Ex parte 5. de Clerico agrot. & c. Si gratiosè* junctâ Glossâ *fin. de Rescript. in 6. Secundò Tutor non utitur nec fruitur rebus Pupilli arg. l. à Tutoribus 33. §. fin. & l. Qui negotiationem 58. princip. ff. de Administ. Tut. Prælatus autem sæpè (quando scilicet distinctos non habet) ex redditibus Ecclesiæ & Monasterij accipit sustentationē: & propterea Utufructuario vel saltem usuario comparatur, secundùm notabilem Glossam *in c. fin. V. Reservari de Off. Ordin. in 6. Menochium de Arbitr. jud. lib. 2. casu 433. n. 35. Petr. Barbosa in l. Divortio princip. ff. Solutō Matrim. p. 2. n. 27. & 53. Tertiò Tutela, si non, ut quidam volunt, tantum Onus, sed munus Publicum & honorificum l. 1. ff. de Munerib. & honor. & l. Testamento 51. ibi *ab honore administrandi ff. de Manumiss. Test.* non tamen Dignitas est, ut Prælatūra; Prælatus enim Præeminentiam cum Jurisdictione externa & in Ecclesiæ suæ bonis liberam & generalem, multòque ampliorem potestatem habet, quàm in Pupilli rebus administrandis Tutor aut Curator, Glossâ *V. Quia Episcopus cit. Barbosa in l. Filiofamilias 26. §. fin ff. Solutō Matrim. n. 22. & Gutierrez cap. 1. cit. n. 9. Ut adeò mirum non sit, quòd modica etiam merè liberaliter donandi facultas,***
- 9 et si Tutori negetur; Prælatō tamen tribuatur, præsertim; quia ut dictum, per eam Laicorum in Prælatos & commissas ipsis Ecclesiis Benevolentia & Beneficentia conservatur: propter quam causam ita donandi facultatem Ecclesiæ utilem, cum Laiman *cit. n. 114. censet Pirrhing cit. Tit. 24. n. 14.*
- 10 Porro quænam magnæ & immoderatæ, vel modicæ & Prælatis permixtæ Donationes sint: Viri prudentis, Ecclesiæ facultates & qualitates tam Donantis quàm Donatarij, istius merita vel indigentiam aliàsque, circumstantias ponderantis, æstimationi & arbitrio relinquendum, ijdem censent cum Redoano *de Rebus Eccles. non alien. Rubr. 33. casu 27. §. Quæ verò n. 1.*
- 11 Dubium hîc moveri solet, de merè liberali & immodica donatione à Prælato facta cum consensu Capituli. Quam tanquam

quam Prodigalitem, illicitam esse convenit inter omnes. D. l. f. fensio tamen inter eos est de valore; illam enim perinde, ut quæ de Immobilibus, aut Pretiosis in casu non licito facta est, pro invalida habet Glossa in c. *Fraternitatem cit. V. Inconsultis*, ubi subintelligendam ait Vocem *maximè*, vel *praesertim*, aut aliam similem, implicativam casus magis dubitabilis: quo ejusmodi gravis & Ecclesiæ damnosa Donatio cum Capituli consilio & consensu fit. Eandem, tanquam irritam, rejicere Panormit. in c. *cit. n. 5.* & omnino rejiciendam suadere videtur ratio; quod, ut Prælati licitè & validè donet, *can. Sine exceptione cit.* difertè exigatur, *ut meliora prospiciat, & cum totius Cleri tractatu atque consensu id eligat*, sive justa causa & Solennitas: quarum, etsi posterior in proposito casu non desideretur, deficere tamen hoc ipso, quod Donatio sit immodica, ponatur prior, sive utilitatis vel alia similis causa.

Contra in *cit. c. Joan. Andree in fine*, cujus opinionem ¹² Laiman *l. cit.* benigniorem, Pirrhing. *ibid. n. 15.* probabiliorē vocant, eam pro valida habet; partim quod *c. Fraternitatem cit.* tanquam irritæ rejiciantur ejusmodi Donationes ab Episcopo factæ, *suis Canonicis inconsultis*. Vnde factas, illorum consilio & consensu interveniente, validas esse inferitur arg. à contrario: cujus in Jure magna vis est *l. 1. princip. V. Hujus rei ff. de Off. ejus cui mandata &c.* quando eo illati contrarium Jure non expressum, & ex eo non sequitur iniquitas aut absurdum, Menoch. *de Prasump. lib. 3. pres. 93. n. 5. & consil. 120. n. 31. & alij apud August. Barbofam Argument. Juris loco 27. n. 1. 5. & 35.* partim verò; quod Prælati eum Capitulo representet Ecclesiam vel Monasterium, eique agendo & contrahendo obesse possit.

Neque obstat *can. Sine exceptione cit.* quia eum de Immobilibus intelligendum non obscure desumitur ex textu: cujus ¹³ argumento excipiendus hic est casus, quo immodica ejusmodi Donatio induceret necessitatem distrahendi Immobilia, aut mobilia Pretiosa; cum enim istorum Alienatio ad sui valorem,

T

præter

præter Solennitatem, etiam Utilitatis aliâve similem causam exigat: Donatio immodica, illarum distractionem inducens, utique non subsistet, Laiman & Pirhing *l. cit.*

¶ 4. Haftenus de rerum Ecclesiasticarum Donationibus tradita, non solum in Prælatiſ secularibus, sed etiam, & ex parte multò magis in Abbatibus, Prioribus, aliisque Regularium utriusque Sexûs Præpositis & Superioribus locum habent; etsi enim isti, vi generalis & liberæ Administrationis sibi competentis *can. Nullam* 18. q. 2. de Monasteriorum &c. suorum Mobilibus & non-pretiosis rebus largiri elemosynas, & Misericordiæ, Pietatis hisque affinium Virtutum intuitu: imò etiam Gratitude, Remuneracionis, vel aliâ simili causâ Donationes moderatas facere, & à statu suo non aliena munuscula dare licitè possint: Largitiones tamen sive Donationes immodicas, graves, & notabiles etiam facere ipsi eorûmque subditi Religiosi prohibentur, & factæ omnino irritantur: easque facientes, præter mortalis peccati reatum & restitutionis obligationem, incurrunt pœnas Constitutionibus Apostolicis, de *Largitione munerum Regularibus utriusque Sexûs interdicta*, à Clemente VIII. quæ incipit *Religiosa*. 13. Calend. Julij 1594. editâ latas, & ab Urbano VIII. quæ incipit *Nuper*. 16. Octob. 1640. editâ, declaratas. Cujus à summis his Ecclesiæ Antistitibus innovatæ firmatæque prohibitionis ratio non ea duntaxat fuit; quòd per ejusmodi largitiones à Religiosis, tam Prælatiſ quàm subditis, factas, res & Bona in Divinum cultum istiusque Ministrorum necessitates & alimenta pauperum impendenda, contra Fundatorum aliorûmque Fidelium ea offerentium intentionem dilapidentur & dissipentur: sed etiam; quòd Religiosæ Paupertatis Votum & Vitæ fundamentum convellatur: & Ambitionis, aucupandæ gratiæ, aliisque à sanctissima illa Professione & Perfectionis via omnino alienis studijs excitatis, disciplinæ Regularis observantia relaxetur, Donatus *Tom. 1. Prax. Regul. p. 2. tract. 15. q. 2.* & Carol. Anton. *Theaur. de Pœnis Eccles. p. 2. cap. 10. v. Mœvera, in fine.*

ARTI.

ARTICULUS III.

De Hæreditatis aut Legati, Ecclesia vel Monasterio relictæ, Repudiatione.

SUMMARIUM.

1. *Illæ semel adita &c. sine Solennitatibus invalidè repudiatur.*
2. *Ante aditionem, idem docentium opinio;*
3. *Quòd Repudiatio sit Alienatio,*
4. *Ecclesiæ jam quæsita rei Immobilis,*
5. *Aut saltem Juris ad eam:*
6. *Cujus Repudiatione deterior sit conditio Ecclesiæ:*
7. *Cui in dubio favendum, sicut Pupillo,*
8. *Legatum sine Præatore invalidè repudiante.*
9. *Sententia DD. Repudiationem Prælato quidem fere illicitam:*
10. *De Jure tamen validam censentium.*
11. *Et 16. Quòd Hæreditas an te aditionem non sit res Ecclesiæ absolurè quæsita:*
12. *Neque ejus Repudiatio Alienatio:*
13. *Aut ullo Jure sit irritata;*
14. *Ac proinde in dubio standum pro valore.*
15. *Pupillo ejus etiam ommissio interdicitur.*
17. *Ecclesiæ Repudiatione lesa restituitur.*
18. *Differentia inter Prælatum, & Tutorem ac Pupillum.*
19. *Valet Repudiatio in favorem succedentis aliunde,*
20. *Quàm ex sola Prælati Renuntiatione.*
21. *Momentanea considerantur, quando producunt effectum Juris.*

Tertio tanquam Alienationis, Donationi propinqua, species Prælatis interdicta videri potest Hæreditatis, aut Immobilis vel Pretiosæ rei, Ecclesiæ vel Monasterio legatæ, Repudia-

puclatio. Quod an generaliter ita, aut aliter se habeat, expediet, aut saltem dubitandi rationem aperiet distinctio inter duos ejusmodi rerum status vel casus.

Et Hæreditatem quidem jam aditam, & ejusmodi Legatum jam acceptatum, repudiari à Prælato sine justa causa & Canonica Solennitate non posse, non scimus, qui inficietur; cum enim ex una per aditionem Hæreditas, & Legatum per acceptationem evadant res sive bona Ecclesiæ, Monasterij &c. ex altera verò parte, istorum bona sive res Immobiles & mobiles Pretiosæ, Prælatorum liberæ Alienationi non subijciantur, per text. *can. Sine exceptione* 12. q. 2. c. 1. c. *Tria* 8. De ijs qua à Pralat. c. *Nulli* 5. de Reb. Eccl. alien. c. 1. in 6. & *Extravag. Ambitiosa*, eodem Tit. &c. utique repudiari & abdicari sine justa causa & Juris Solennitatibus non valebit Hæreditas vel Legatum post aditionem vel acceptationem, ut ex communi omnium sensu advertit Palao *Tract.* 12. *disp. unica* p. 15. §. 1. n. 9.

An autem illa nondum adita, & hoc nondum acceptatum liberè repudiari à Prælato possint, dubium & controversia est magnis in utramque partem militantium, tam DD. quàm rationum studijs & momentis, diu multùmque agitata; hanc enim potestatem ei cum Geminiano *in c. 1. de Reb. Eccl. alien. n. 19.* negant Quaranta V. *Alienatio Rer. Eccl. n. 23.* Everardus *loco legali* 31. n. 2. Barbosa *de Off. & Potest. Episc. alleg.* 95. n. 54. & Molina *Tract.* 2. de 1. & 1. *disp.* 468. n. 10. Azor p. 2. *Instit.* lib. 9. cap. 1. *quest.* 12. *in fine.* Filliucius p. 3. *tract.* 44. cap. 9. n. 34. & nonnulli alij.

Moventur primò & præcipuè; quòd ex una Prælatis prohibita sit Alienatio Immobilium & mobilium Pretiosorum, quæ servando servari possunt *can. Sine exceptione, c. Nulli, aliisque text. allegat.* ex altera verò parte Repudiatio Hæreditatis aut Legati, Alienatio sit, per expressum text. *l. Magis puto* 5. §. 8. ff. de Reb. eorum qui sub Tut. ubi Pupillo fundi sibi legati Repudiatio sine autoritate Prætoris negatur: ejusve ratio ab Ulpiano redditur;

redditur; esse enim & hanc Alienationem, cum res sit Pupilli, nemo dubitat: cujus in proposita controversia vis non enervatur, nobis opponendo, id procedere in Pupillo, quod careat Administratione; quia JCTi ratio non fundatur in Administratione, sed eo, quod res sit Pupilli: cum ergo, sicut istius, ita Ecclesiæ sit, quod ipsi est legatum, hoc repudiari, sicut à Pupillo sine auctoritate Prætoris: ita à Prælato sine Solennitatibus non potest. Confirmatur hoc argumentum: & ratio est

Secundò; quia favore Ecclesiæ Legatum in Ecclesiam vel Monasterium transit ipso Jure, etiam absque traditione *l. fin. C. de SS. Eccles.* Imò generaliter quodlibet Legatum in specie relictum à morte testatoris, in dominium Legatarij transit: neque Hæreditatis aditionem oportet expectari *l. Legatum 80. ff. de Legatis. 2. & l. à Titio 64. in fine ff. de Furtis.*

Tertiò, quæ Molinæ & omnium maximè urgens ratio est; quia sine justa causa & Solennitatibus alienari, prohibita sunt non tantùm ipsæ res sive Immobilia & mobilia Pretiosa: sed etiam jura ad ejusmodi res, cujusmodi sunt debita omnia ejusmodi rerum, & actiones ad illas, Gloss. *in c. Hoc consultiſſimo 7. Jura de Reb. Eccles. alien. in 6. Panormit. in c. Nulli cit. n. 9 & 10. Barbosa ibid. n. 3.* Cum ergo ad delatam hæreditatem & legatum sibi relictum Ecclesia ex dispositione Testatoris jus & actionem habeat ante acceptationem aditionemve, *l. 1. l. Omne 2. C. Communia de Legatis:* illam & hoc, si rei Immobilis vel Pretiosa sit, sine Solennitatibus Prælatus invalidè repudiabit; cum Repudiatio ista reverà Alienatio sit, si non ipsarum rerum à Testatore relictarum, saltem ipsius juris & actionis illas respicientis: quæ Prælati Repudiatione Ecclesia amittit.

Quartò; quia *Prælatus conditionem Ecclesia meliorare potest: 6* *facere verò deteriore non debet*, textus est *c. Fraternitatem 2. de Donat.* Imò nec potest, secundùm *c. 1. de Integ. restit.* Gratianum post *can. fin. §. Si ergo 16. q. 6.* qui textus, sicut loquuntur, generaliter de rebus Ecclesiæ quibuscunque sunt intelligendi:

gendi: & non ad jam quæsitæ restringendi, juxta Regulam *l. De pretio §. ff. de Publ. in rem, act. & can. Consulisti §. & quod 2. q. 5.* Confirmatur; quia Prælatus Ecclesiæ suæ debet acquirere: idque, cum posset, non faciendo, tenetur instar Tutoris *can. Quicumque*, vindictâ Glosâ *V. Aut neglectum 12. q. 4.* qui per negligentiam suo Pupillo non acquirens ad restitutionem obligatur *l. Quicquid 7. C. Arbitr. Tutela*, Gloss. *cit.* Panormit. *in c. Tua cit. n. 9.* & Jason *in l. Legatum. 7. ff. de Legat. 1. n. 19.*

7 Quintò; quia in dubio favendum est Ecclesiæ, arg. *l. Sunt Personæ 43. ff. de Relig. & sumpt. fun.* cum, ut ibi in fine dicitur, *summa ratio sit, quæ facit pro Religione*: neque minùs quàm Pupillo, à quo ad illam translatum argumentum pro valido habent Everardus *l. cit.* & Barthol. Perret. *in Extravag. Ambitiose cit. V. Quicquam n. 23.* cum ergo à Pupillo sine Prætorè: etiam ab Ecclesiâ per Prælatum sine Capitulo facta Repudiatio, Alienatio erit, & de Jure non subsistet arg. *l. Magis puto 5. §. 8. cit.* Ita & valde probabiliter ista.

9 Alij contrà, etsi ejusmodi Repudiationem, quæ Ecclesiæ vel Monasterio damnosa, aut aliàs magni momenti est, illicitam, per text. Gloss. & DD. *in c. Novit. 4. De ijs quæ à Pralat. & repudiantem ad refarcitionem damni, vel potiùs lucri neglecti compensationem obligari, haud ægrè concedant, argumento can. Quicumque 12. q. 4.* ibi *Si neglectum laboris exhibuit, aut minorationem vel perditionem induxit, restituat*, Gloss. ibi, *V. Aut neglectum*: actum tamen validum, & repudiantem pœnis *can. Non liceat Papa, can. Apostolicos §. Quisquis 12. quæst. 2. c. Si quis 6. & Extravag. Ambitiose de Reb. Eccles. alien. decretis non obnoxium probabilitate non minori, ut nobis videtur, defendunt cum Panormit. in c. Tuacit. n. 8. Frid. de Senis Consil. 8. Sylvestro V. Alienatio quæst. 19. n. 18. Rebuffo Compend. Alienat. n. 73. in fine, Gomez lib. 2. var. cap. 14. n. 13. Riccio in Praxi decis. 96. & Pirrhing Method. Juris Canon. lib. 3. Tit. 13. n. 41. Quibuscum ex TT. sentiunt Lessius lib. 2. de l. & l. cap. 24. n. 65. Sanchez lib. 6. de*

6. de Matrim. disp. 4. n. 11. & 12. Laiman. lib. 3. tract. 4. cap. 10. n. 7. Bonacina disp. 3. de Contractu Feudi. q. 8. p. 4. n. 38. Palao cit. §. 1. n. 11. & alij calculo frequentiori: itaque Romanam Rotam sæpius censuisse, testis est Donatus tom. 1. Prax. Regul. p. 2. tract. 14. quest. 59. n. 8. quantumvis ipse contrariæ opinioni non obscure adhæreat.

Ratione duplici nituntur. Una est; quòd Hæreditas Ec-
clesiæ delata sed non adita, & Legatum ei relictum quidem,
sed nondum acceptatum, non sint Jus Ecclesiæ quæsitum, sed
primùm quærendum per aditionem vel acceptationem: per quam
Ecclesiæ vel Monasterio incorporata, inter ejus Bona Immo-
bilia computentur, *l. Pretia 63. princip. §. Sed nec heredem ff. ad
Legem Falcid.* Ipsum etiam jus & actio, Hæreditatem aut Lega-
tum respiciens, non sint absoluta, sed conditionata: à nostra
voluntate pendentia ita, ut facta Repudiatione, nunquam fuisse
nostra convincantur *l. 1. §. 6. ff. Si quid. in fraudem Patroni ibi,
Legatum, cum repudiatur, retro nostrum non fuisse palam est.* In
jure autem primùm quærendo Prælati Ecclesiæ vel Monaste-
rio obesse possit, secundùm Gloss. *in can. sin. & §. Si ergo cit. v.
Meliozem ibi, Hoc verum est in acquisitis, secus in acquirendis, &
c. Fraternitatem 2. v. Non debet de Donat. ibi, in faciendo, sed
omittendo tamen potest.* Altera; quòd Prælati Interdicta sit
Alienatio: Repudiatio autem propriè non sit Alienatio, sed
solummodo non-acquisitio *l. Alienationis 28. v. Qui occasio-
ne ff. de v. s. & l. Si Sponsus 5. §. 13. ff. de Donat. inter vir.
& uxor.* Ubi à marito facta Repudiatio hæreditatis, ut uxori
obveniat, Alienatio aut inter conjuges prohibita donatio non
censetur: & si Alienatio censeretur, in fraudem creditoris alie-
nare dicendus esset debitor, si Legatum sibi relictum repudiaret,
contra text. *l. Quod autem 6. §. 2. ff. Quæ in fraudem credit.*

Confirmantur ista primò; quia penes Episcopum & alios, 13
tam Regulares quàm Seculares Prælatos generaliter est tota Ad-
ministratio Ecclesiarum & Monasteriorum, rerumque ad ea per-
tinentium

inentium, juxta dicta p. 1. art. 2. à n. 2. ita, ut quæcunque circa has dispositio ipsis permiffa aut valida fit, nifi Jure prohibita aut irritata reperiatur, arg. c. *Cum apud* 23. junctâ Gloff. V. *Prohibitorium*, de *Sponsal.* & l. *Mutus* 43. §. 1. junctâ Gloffâ V. *Edictum ff. de Procurat.* Cùm ergo Hæreditatis aut Legati repudiationem ipsis interdiktam, aut faltem pœnis obnoxiam, vel irritam esse, Jure expressum non fit: permiffa aut faltem à pœnis text. p. 1. art. 9. à n. 2. relatis immunis, & valida erit.

14 Confirmatur secundo; quia actus & dispositiones quæcunque in dubio validæ cenferi debent, ll. *Quoties* 80. ff. de *V. O.* & 12. ff. de *Reb. dub.* ideóque omnis interpretatio admittitur ad eas sustinendas, Tuschus *Præctiç. V. Actus, Conclus.* 36. n. 1. & 14. & quæ pro illius valore militat, ceteris fortior præsumptio cenferetur, per ea, quæ arg. ll. *Quoties cit.* in suis *Tract. de Præsumpt.* tradunt Alciatus *Reg. 3. præf.* 35. & Menoch. *lib. 3. præf.* 29. n. 45. Cùm ergo propositæ Renuntiationis sive Repudiationis valor & nullitas maximè dubia fit, pro valida haberi debet.

15 Argumenta in contrarium allata, etsi non parum urgeant: negantium tamen Opinionem præferendam non persuadent. Prima & Quarta; quia Pupillo non tantùm Alienatio propriè accepta, quæ in alicujus rei vel Juris jam quæfiti abdicatione: sed etiam impropriè dicta, quæ in primùm quærendi omissione consistit, sine Authoritate Prætoris est interdiktâ, Gomez *cap. cit. n. 14.* & Sanchez *n. 12. cit.* In Prælati autem aliud obtinere suadent Jura, ipsis tribuentia ampliffimam Administrationem: cum Gloffa tradunt DD. nomine & numero potiores: & firmant supremi Ecclesiæ Tribunalis decisiones. Confirmatur; quia Emphyteuzæ Ecclesiastico per biennium canonem non solventi, solus Prælatus, illum postea oblatum acceptando, caducitatem remittere: itaque Ecclesiæ non acquirere potest, ex doctrina Panormit. in c. *fin. de Locato n. 15.* Zabarella *ibid.* & Jatonis in l. *Legatum cit. n. 22.*

Secun-

Secunda & tertia ratio; quia Legatum, ejusque acceptan- 16
 di & Hereditatis adeundæ Jus non est absolutum, sed pen-
 dens à tacita conditione, *si placuerit*: ac proinde revocabi-
 bile: & tale, quod inter Heredis aut Legatarij bona nequeat
 censerit *l. Pretia, v. Sed nec cit.* cum Legatum, sicut retrò nostrum
 est, si non repudietur: ita si repudietur, retrò nostrum non sit
l. 1. §. 6. cit. & per Repudiationem Ecclesiæ quæsitæ Res & Jus
 amissum, & de ipsius Patrimonio aliquid alienatum non censea-
 tur, arg. *l. Si Sponsus 5. §. 13. cit. l. Quod autem, §. 6. cit.*

Neque quinta & ultima; partim, quia Ecclesiæ patet recursus 17
 ad beneficium restitutionis in integrum; ac proinde indemnitas
 servari potest, quantumvis Prælati Repudiatio de Jure subsistat:
 partim verò; quia Prælati Administrationem, quâ Pupillus
 caret, & multò ampliorem, quàm Tutor, habet, juxta dicta 18
art. 2. n. 8. Cum ergo firmissima sit præsumptio, quæ militat
 pro valore actûs, standum erit pro valore Repudiationis: quo,
 ipsâ illæsâ, Prælati existimatio conservatur. Sed hinc

Aliud, nec leve dubium nascitur, de valore Repudiationis 19
 à Prælato factæ in favorem alterius. Et quidem, si iste Ec-
 clesiæ vel Monasterio substitutus, vel etiam ab intestato hæres
 esset futurus: ejus intuitu & favore factam subsistere arg. *l. Si
 Sponsus, §. 13. cit.* haud ægrè concedent fere quotquot stant pro
 valore simplicis Renuntiationis.

Eandem autem in favorem alicujus, aliàs non successuri, 20
 factam subsistere, contra Phanuc. de Phanucijs *De lucro Doris*,
 Gloss. 8. n. 18. & Socinum Seniores *Consil. 53. n. 27.* cum Bar-
 tholo in *l. Qui autem 6. cit. princip.* & Ripa in *l. Si unquam C.
 De revocand. Donat. quest. 11. n. 21.* & alijs JCTis meritò negat
 Sanchez *cit. disp. 4. n. 17.* & Rotæ decis. firmat. Thom. Delbene
de Immunit. & Jurisdic. Eccles. cap. 17. dub. 6. & 26. Ratio est;
 quia hujusmodi Repudiatio, Juris Ecclesiæ vel Monasterio jam
 quæsitæ donatio & alienatio est; cum ita repudians priùs naturâ
 Hereditatem adierit aut Legatum acceptarit, ut colligitur ex

l. Si avia 6. C. de Jure deliberandi, & l. si Sponsus cit. quarum ll. prior, qui de Hæreditate sibi relicta testatur, eo ipso adire videtur: posteriori autem §. 13. cit. ex mente Juliani JCTi Repudiatio Hæreditatis aut Legati à marito, ut uxori obveniret, facta donatio inter conjuges & propriè dicta Alienatio non cenferetur, & mulieri prodest, si vel substituta sit, vel etiam ab intestato heres futura. Quibus verbis JCTus non obscure insinuat, donationem Jure prohibitam, & propriè dictam alienationem fore, si uxor præcisè ex Renuntiatione mariti in suum favorem facta, & non ex substitutione vel ab intestato acquireret jus ad Hæreditatem vel Legatum.

21 Neque obstat; quòd etiam in alterius favorem facta ejusmodi Repudiatio principaliter non tendat ad acquirendum, sed ad renuntiandum: & propterea illa momentanea aditio & acquisitio non sit attendenda arg. *l. & §. fin. C. de Bonis qua liberis;* quia etiam momentanea, quando aliquem Juris effectum producent, in consideratione esse, patet ex *l. Uxor 2. C. de Posthum. hered. instit. & tradit Petr. Barbosa in l. Datalem 62. ff. Solutæ matrim. n. 13.*

ARTICULUS IV.

De Rerum Ecclesiasticarum Venditione

SUMMARIUM.

1. <i>Ista sine Solemnitate interdicta est,</i>	5. <i>Illà liberè vendunt eorum incapaces:</i>
2. <i>Permissa Emptione.</i>	6. <i>Non etiam quacunque Pretiosa.</i>
3. <i>Vendi sic nequeunt Immobilia merè temporalia.</i>	7. <i>Calices sacri &c. quà tales, simpliciter:</i>
4. <i>Expositio c. Cum dilecti 3. de Empt.</i>	

8. *Qui*

8. Qui tales & pretiosi, liberè non venduntur.
9. Nova Expositio can. Si quis obiecerit l. q. 3.
10. Et antiquus ejus intellectus.
11. Vasa Sacra &c. Laicis non venduntur integra:
12. Nec majore pretio, ratione Consecrationis.
13. Pro Sepultura licitè emitur Terra:
14. Sacra tamen non venditur.
15. Nisi juxta valorem fundi &c.
16. Communem Sepulturam vendendi consuetudo, à Jure reprobatà,
17. Quando tolerabilis sit?
18. Jus Patronatus per accidens v. g. cum Castro:
19. Per se nunquam venditur;
20. Tanquam Spirituali, aut huius annexum.
21. Invendibilia omnino sunt Beneficia.
22. Differentia inter ea & Ecclesias.
23. De Venditione Decimarum formaliter,
24. Et Materialiter acceptarum.

Quartò prohibita Prælati, & ceteris Ecclesiarum Recto-
ribus atque Oeconomis &c. & irrita est Immobilium,
hisque æquiparatorum mobilium Pretiosorum Venditio,
sine causa & formâ Canonicâ celebrata, can. Casellas, can. Si Oeco-
nomus §. Hujusmodi, V. Quòd s. 10. q. 2. can. Placuit. can. Sine ex-
ceptione 12. q. 2. c. Irrita 1. c. Cùm Apostolica 7. & c. Tua 8. De ijs
quæ à Prælat. &c. Ratio est; quia venditio est Alienatio l.
Alienatio 67. ff. de Contrah. empt. & c. Nulli 5. de Reb. Eccles.
alien. cùm per eam, secutâ traditione, si venditor dominus est,
dominium l. Clavibus 74. ff. eodem Tit. & l. Traditionibus 2. C.
de Pactis: si verò dominus non est, usucapiendi conditio trans-
feratur, §. Ex his 5. Instit. Per quas personas nobis acquir. Gonzalez
in c. Irrita cit. n. 8.

Neque obstat; quòd Venditio & Emptio sint correlativas
imò illa hanc comprehendere soleat; cùm appellationibus illis
VV. promiscuè uterentur l. Veteres jus, ff. de Actio. empt. In Cor-
relativis autem, dispositum in uno, ad alterum extendatur, l.

fin. C. de Indicta vid. l. 1. C. de Cupressis &c. Everardus Loco à Correlat. n. 3. quia, ut iste, alijs DD. relatis, n. 8. ostendit, hoc de Correlativis solummodo procedit, quando illorum utriusque eadem ratio est. Cùm ergò Immobilium Emptio Ecclesijs utilis: contra Venditio damnosa soleat esse; quia utique melius est possidere v.g. prædium aut vineam, reddentem annuos fructus, quam sterilem & otiosam pecuniam in arca reconditam habere, jure optimo Prælatis & ceteris Ecclesiarum Administratores Immobilium Venditio interdicta est, permittit Emptione: sicut eadem interdicta est Tutoribus, quantumvis ejusmodi rerum emptio ipsis permittit sit l. Tutor qui 7. §. 3. ff. & l. Tutores 24. C. de Administ. Tut. juncto Gutierrez de Tutel. p. 2. cap. 9. à n. 1.

3. Vt autem, cujusmodi Immobilium, hisque quoad Alienationem æquivalentium Ecclesiæ rerum Pretiosarum, venditio, generali ejus prohibitione Prælatis interdicta sit, planum reddatur, illorum species p. & art. 1. n. 2. relatas memoriâ repetere juvabit. Primam constituunt Bona, sive Res Ecclesiarum merè temporales, ut sunt castra, villæ, prædia, fundi, domus &c. quæ Venditionis generali prohibitione cõprehendi, patet ex can. Placuit, can. Sine exceptione, c. Nulli cit. quorum textuum dispositioni Obstare, aut saltem difficilem eam reddere videtur decisio

4. c. Cùm dilecti 3. de Empt. & Vendit. quâ venditio Sylvæ, sine prævio Tractatu & Consensu, imò scientia Capituli; ac proinde sine Canonica Solennitate celebrata, sustinetur. Imò sententia Decani, illam non tenere pronuntiantis, tanquam Juri contraria; ab Alexandro III. revocatur: & in Emptoris arbitrio esse decernitur, an supplendum defectum justipretij, aut venditionem existimet rescindendam. Quæ in speciem satis difficilis decisio, ut cum nostra doctrina concilietur, probè expendendus est cit. c. textus: quo Venditio ab initio ex duplici capite videtur fuisse impugnata. Primò quidem; quòd ignorante Capitulo, ac proinde sine Forma Canonica celebrata. Secundò, quòd pro Sylva, quæ XL. Marchas valebat, non nisi X. libræ exhiberentur, itaque

itaque à venditore pro ea minùs, quàm dimidium justì pretij sit receptum. Quorum prius, scilicet Tractatùs, Consensùs & Subscriptionis Capitularis defectus, cùm allegatus quidem, sed probatus non fuerit, propterea venditionem irritam fuisse, non est pronuntiatum, ut ibi cum Glossa *V. Reddendam* notat Panormit. *n. 4.* & quia de posteriore, nempe lésione ultra dimidiù legitimè constabat, rectè à Papa, quæstione Nullitatis ex defectu Solennitatis provenientes reservatà, non Venditio irrita declarata aut rescissa est: quod Actores petebant, & Decanus contra Jus *L. Rem Majoris 2. C. de Rescind. Vendit.* pronuntiavit: sed Emptor, solùm alternativè sive disjunctivè, ad defectum pretij supplendum, vel rescisso contractu & recepto pretio, ad Sylvam restituendam compulsus fuit juxta *l. cit. Pirrhing. Method. Juris Canon. lib. 3. tit. 17. n. 22.*

Excipienda tamen hic sunt Immobilia donata, aut per ultimam voluntatem relicta FF. Minoribus Seraphici Ordinis S. Francisci, & Cappuciniis: uti etiam PP. Theatinis & Domibus Professis Societatis Jesu, quæ ad Sociorum usum aut habitationem servire non possunt; talia enim hoc ipso, quòd à Monasterijs aut Domibus retineri per Religionum illarum à Sede Apostolica approbatas Constitutiones non possint, sine Canonica Solennitate vendi, & Venditionum pretium in Monasteriorum, Domorumque & Religiosorum usus converti possunt, ut S. Congreg. Card. Tridentini Interpp. Decreto de PP. Theatinis declaratum, testes sunt Conradus, *Prax. Dispensat. Apostol. lib. 9. cap. 1. n. 13.* Thom. Delbene *de Immunit. & Jurisdic. Eccles. cap. 17. dub. 22 n. 28.* & Donatus Tom. 1. *Prax. Regul. p. 2. tract. 14. quest. 63. n. 3.*

Immobilia inquam, non etiam mobilia Pretiosa, ut sunt Calices, vasa aurea vel argentea & similia, quorum Religio est capax; ista enim hoc ipso, quòd per acceptationem Monasterio vel Domui jam quæsitæ & Divino cultui applicata sint, vendi sine causa & forma Canonica non posse, probabiliùs existimant

Barbosa de Officio & Possess. Episc. alleg. 95. n. 59. Donatus l. cit. n. 2. & Delbene à. n. 30. id non malè desumens ex memorato Decreto, Immobilium duntaxat venditionem exceipiente.

7 Altera illarum species sunt Ecclesiarum, Monasteriorum &c. res Temporales, Spiritualibus annexæ antecedenter, ut sunt ipsæ Ecclesiæ, Altaria, Calices, & cetera illarum sacra Suppellex: quæ etsi, quatenus Consecratione vel Benedictione affectæ sunt, aliquid Spirituale, ac proinde absque Simonia simpliciter invendibile sint, per text. *can. Si quis objecerit* 1. q. 3. quoad materiam tamen etiam ipsas, accedentibus tamen, si Immobiles aut Pretiosæ sint, præter justam causam, Juris Solennitatibus, vendi posse, contra Panormit. *in c. Ea quæ* 16. de Simonia, S. Thomam 2. 2. *quæst.* 100. *art.* 4. ad 1. & alios præsertim VV. Canonistas, earum prius non contractarum aut destructarum venditionem simoniacam reputantes, cum Navarro *Manual. cap.* 23. n. 108. Sylvestro *V. Simonia q.* 12. Redoano de *Simonia p.* 3. c. 16. *princip. & c.* 17. à n. 6 defendunt Suarez de *Simonia cap.* 14. n. 6. Filliucius *p.* 3. *tract.* 45. *cap.* 3. q. 10. n. 21. Bonacina *Tract. de Simonia q.* 4 §. 2. n. 4. & alij RR. pro se etiam allegantes ipsum D. Angelicum *in 4. dist.* 25. q. 3. *art.* 2. *quæstiunculâ* 3. Rationem optimam reddunt; quod ejusmodi Temporalium Spiritualibus annexorum materia Valorem & æstimationem suam per Consecrationem aut Benedictionem non amittat: ac proinde ea vendi post hanc possint sicut prius, prout SS. Calices emi vèndique passim videmus.

9 Neque obstat *can. Si quis objecerit cit.* quia imprimis sermo in eo non est de rebus, Consecrationem antecedentibus, ut est materialis Ecclesia: sed illam, hoc est Ordinationem, sive Ecclesiæ vel Abbatia Collationem consequentibus, ut est Jus percipiendi redditus temporales: quod cum Glossa *ibi. V. Sed res cit.* Suarez n. 13. Bonacina n. 4. & Barbosa *in can. cit. n.* 2. desumunt ex Decreto Gregoriano correcto: in quo pro verbis, *Quam cum corporalis Ecclesia aut Episcopus vel Abbas, tanquam mē-*
dosus,

dosis, legitur: *Nam cum Ecclesia corporalis Episcopus vel Abbas &c.* de cujus proinde Ecclesie Episcopali vel Abbatiali dignitate, & rebus corporalibus, hoc est, redditus temporales percipiendi jure, hoc ipso, quod illa sine his in nullo proficiat, hoc est subsistere, & Episcopali vel Abbatiali autoritate separari non possint, *can. cit.* merito dicitur, quod, *quisquis alterum vendit, alterum invenditum non derelinquat.* Deinde; quia si literæ in incorrectæ inhæreamus, textus ille de rebus consecratis, quarum materia à Consecratione separabilis non est v.g. de Ecclesia, ut Ecclesia &c. intelligendus est, ut vult Valentia *Tom. 3. disp. 16. p. 2. vlt.* quo modo acceptæ Ecclesie, cum utrumque simul includat, unum vendi sine altero non potest.

Passim tamen & rectè hîc duo DD. notant. Primò Vasa & Ornamenta sacra, casu, quo non Ecclesijs, aut ad Ecclesiasticos, sed Laicis & ad profanos usus venduntur, priusquam tradantur, conflaganda, confringenda vel disfluenda, juxta *l. Sancimus 21. & Auth. Præterea C. de SS. Eccles. Barbosa in cit. l. n. 9. & Auth. n. 5.* Secundò cavendum, ne cum Calices & similia ad usus Ecclesiasticos venduntur, pretium augeatur propter Consecrationem vel Benedictionem; hoc enim utique simoniacum foret, Suarez *cap. cit. n. 16.* Neque refert, quod cruces Hispanicæ &c. carius vendantur, quam exigat materiæ valor & artificij æstimatio; quia id solummodo fit ad compensandos sumptus & labores itinerum impensos in eas ex Hispania asportandas, Engel. *Colleg. Juris Canon. lib. 5. Tit. 3, n. 17. in fin.*

Eadem, quæ Ecclesiarum, ratio est Sepulturæ: de qua tamen, etsi Simonie materia, ejusque venditio propterea generaliter & indistinctè prohibita videatur, *can. Quæstæ est & seqq. 13. q. 2. c. Abolenda 13. de Sepult. c. Cum in Ecclesia 9. & c. Audivimus 41. de Simonia,* distinctio tamen est adhibenda. Et primò quidem, pro simoniaca habenda non est venditio terræ, sive loci ad Fidelium Sepulturam deputandi, ut non obscure supponitur *can. Aurum 12. q. 2. & præter Glossam in cit. Abolenda c. V. Sepultura Panor-*

Panormit. *ibid.* n. 4. aliósque Interpp. tradunt S. Thomas *cit. quest.* 100. *art.* 4. & Redoanus *de Simonia* p. 3. *cap.* 16. à n. 14. Ratio clara est; quia terra res merè materialis & pretio æstimabilis est: ac proinde, sicut aurum vel argentum pro Calice, & ipsam etiam terram pro Ecclesia, ita eam etiam pro Sepultura vendenti, quid obstare possit, non apparet.

14 Secundò, contrà ejus ad Fidelium sepulturam benedictæ, quâ talis, non minùs quàm Ecclesiæ vel Calicis consecrati, quâ talium, venditionem simoniacam esse, indubitatè desumitur *ex text. antè cit.* & ratio non minùs clara est; quia, ut Consecratione vel Benedictione affecta, à Spirituali potestate ad finem Spiritualem proximè deputata: ac proinde quid spirituale etiam ipsa est.

15 Tertio nihilominus, qui suis aut Majorum suorum sumptibus extructam Sepulturam quoad proprietatem, præcisè juxta valorem fundi & æstimationem expensarum in eam factarum vendit, immunis est à labe Simonix; cùm enim ita Calices, & secundùm S. Thomam *cit. art.* 4. in necessitate etiam terra, ubi Ecclesia fuit, vendi possint: non est, cur juxta valorem fundi & structuræ æstimationem vendi posse negetur Sepultura, ut *cum cit.* Doctore Angelico tradunt Sylvester *V. cit. q.* 12. *dicto* 3. Suarez *cap.* 14. n. 18. & Barbosa *in c. Abolenda cit. n.* 7. Hoc tamen non obstante

16 Quarto, in loco pro communi Fidelium Sepultura consecrato, hæc, quoad ipsam etiam terram, alicui vendi Jure Ecclesiastico prohibetur *can. Quæstæ est & c. Audivimus cit.* Imò pro ea aliquid exigendi consuetudo tanquam corruptela reprobatur *c. Abolenda & c. Cùm in Ecclesia cit.* Quod, etsi omnino verum sit de Consuetudine: vi cujus aliquid temporale exigeretur pro loco Sepulturæ, habito respectu ad ejus Consecrationem vel Benedictionem, vel ampliorem fructum Spiritualem ratione precum aut sacrarum functionum in eo peragi solitarum, aut vicinix alicujus altaris consequendum: aut vi cujus, nisi certâ pecuniâ

pecuniâ numeratâ, Fidelium defunctorum cadavera excluderentur, inhumata relinquerentur, aut jam tumulata exhumerentur; hæc enim à Christiana pietate & omni humanitate aliena, atque omnino intolerabilis perversitas & sordities foret, Barbosa ad *Concil. Trident. sess. 25. cap. 13. de Ref. n. 36.* & Engel. *Colleg. Jur. Can. lib. 3. tit. 28. n. 16.*

Etsi, inquam, hoc ita se habeat, non damnanda tamen videtur, ubi recepta est, Consuetudo: vi cuius non tantum sponte oblatum reciperetur, sed etiam aliquid exigeretur, pro fabricæ vel Cœmiterij conservatione, Cantorum aliorumque Sepulturæ ministrorum sustentatione, pro honoratiore vel eminentiore loco, absque respectu tamen ad hujus sanctitatem aut fructum spirituales, vel pro obligatione non nisi ex certa aliqua familia defunctorum cadavera ad certum Ecclesiæ vel Cœmiterij locum aut Sacellum admittendi, ut multis alijs DD. relatis docent Barbosa *de Officio & Potest. Parochi cap. 26. à n. 16.* Frances *de Eccles. Cathed. cap. 16. à n. 92.* & Gonzalez *in c. Abolenda cit. n. 2.*

Minus quàm Sepulturæ expedita est venditio Juris Patronatus: non quidè Realis, sive rei temporali v.g. Castro, Villæ &c. accessoriè annexi; istis enim venditis, absque ulla labe Simoniaca accessorium Patronatus jus in emptorem transferri, patet ex *c. Cum seculum 13* junctâ Glossâ *V. Emptorum de Jure Patronat. eum*, quod principaliter agitur, non quod in consequentiam & merè accessoriè vendatur, arg. *c. Cum voluntate 54. de Sent. Excommunicat. VI. Janus in Ration. c. Ex literis 7. de Jure Patron. princip.* Modò tamen ipsum jus Patronatus vendi non exprimitur, Lambertin. *de Jure Patron. lib. 1. p. 2. quest. 5. art. 20.* aut, ratione ipsius annexi, pro Castro, Villa &c. majus pretium non exigatur; hoc enim Simoniacum apertè foret, Vallens. *Paratit. lib. 3. tit. 38. §. 4. n. 1.* & Zæsius *in Decretal. lib. 3. Tit. eodem n. 24.* Sed Personalitè & solitariè spectati, hoc enim absque Simonia omnino invendibile est, per text. *c. De Jure 16. de*

Jure Patron. & Decreta Reformatoria S. Synodi Tridentinae sess. 25. cap. 9. Quorum Jurium priore ejusmodi Venditio irrita est ipso Jure, Glossa in c. cit. V. Irrita & ibi Barbosa n. 2. Posteriore autem hujusmodi jus vendere attentantes Excommunicationis (si Personæ singulares) & (si Communitates fuerint) Interdicti pœnis subijciuntur: atque insuper Venditor ipso Jure amittit Patronatum ita, ut Ecclesia libera evadat, Barbosa in cap. 9. cit. n. 81. Ratio autem, cur ejusmodi venditio Simoniaca sit, est; quia ex una parte Patronatus jus est aliquid vel merè Spirituale, ut cum Glossa fin. in c. Præterea 9. de Transact. existimat Suarez de Simonia cap. 28. n. 7. quòd ab Ecclesia & Spirituali potestate institutum sit: & Præsentatio Clerici, quæ præcipuus ejus actus est, tendat ad aliquid Spirituale, scilicet Beneficium Ecclesiasticum, & Jurisdictionem atque Administrationem Spiritualem: vel potius Spirituali annexum, ut cum S. Thoma 2. 2. quest. 100. art. 2. volunt Julian. Vivianus Prax. Juris Patronat. lib. 1. cap. 2. n. 4. & Barbosa in c. Quanto 3. de judicijs n. 5. id desumentes partim ex c. Quanto & c. Cum de Jure cit. textibus: partim ex ratione; quòd sicut Calices, Patenæ &c. tanquam præparatoria ad Divina mysteria ordinantur, ita jus Patronatus tanquam præparatorium respiciat, & ordinetur ad spiritualis Officii, Ministrorum Institutionem in Ecclesijs vel Beneficijs: adeoque sicut propter dictam præparationem Calices, Patenæ &c. can. Vasa. can. Vestimenta de Consecrat. dist. 1. ita propter eandem, etiam Patronatus jus Spiritualibus antecedenter annexum sit censendum, ut Lotharius de Benef. lib. 2. cap. 9. pluribus ostendit: Ex altera verò Spirituality aut huic annexi Venditionem simoniacam esse, constat ex recepta, & à D. Thoma q. cit. art. 1. tradita definitione.

21 Terria earundem species complectitur res Ecclesiarum Temporales Spiritualibus annexas consequenter, istasque præsupponentes, tanquam suas causas, ut sunt Beneficia & Pensiones Ecclesiasticæ, Jus decimandi &c. Ex quibus Beneficia, uti etiam

etiam ejusmodi Pensiones, vendi aut pro re aliqua temporali permutari non posse, *can. Presbyter &c. 1. q. 1. can. Si quis dator & seqq. ibid. quest. 3. c. Cum pridem cit. c. Cum Clerici. 6. c. fin. cit. de Pactis c. Unico. §. Et circa, Ut Benef. Eccles. sine diminut. c. Sicut tuis &c. de Simonia habetur: & Orthodoxorum DD. nemo est, qui inficietur. Ratio est; quia jus percipiendi redditus temporales, quod continetur in Beneficiis, ex istorum primæva institutione ita annexum est Officio Spirituali, ut non nisi propter hoc *c. fin. de Rescript. in 6. & Clericis ad Officia & Ministeria Divina per SS. Ordines aut saltem primam Tonsuram deputatis c. In Ecclesia 2. de Instit. competere possit: ideoque sicut Officium, ita etiam huic annexum redditus propter id percipiendi jus invendibile est, arg. *can. Si quis objecerit cit* quando ab Officio, sive Spiritualia ministrandi jure, Papali auctoritate non separatur, Palao *Tract. 17. disp. 3. p. 13. n. 3.***

Neque Paritas est Beneficij cum Ecclesia, Calice vel alijs 22
similibus rebus benedictis vel consecratis; quia in istis Temporale, scilicet materiale, Spiritualem Consecrationem vel Benedictionem antecedit: & hæc illis accessoriæ sunt. Contra verò redditus percipiendi jus posterius & accessorium est Officio Spirituali: & propterea jus ad redditus propter Officium percipiendos vendi nequit, quia vendatur Spirituale Officium, in quo fundatur, nisi Apostolica auctoritate ab illo separaretur, Suarez de Simonia *cap. 24. n. 35. & Palao l. cit.*

Eadem fere ratio est juris decimandi; nam etiam hoc proprie & secundum suam institutionem sumptum, quomodo in Spirituali Officio & Spiritualia ministrandi obligatione fundatur, juxta *c. Novum 2. de Decimis*, absque Simonia vendi, aut etiã permutari pro re temporali non posse, colligitur ex *c. fin. de Rer. permut. & cum Glossa ibi V. Temporalia*, Rebuffo *Tract. de Decimis quest. 10. n. 17. & alijs DD. tradit Laiman. lib. 4. Tract. & cap. 6. n. 2.*

Proprie, inquam & formaliter sumptum; quia materialiter 24.

pro solâ & à Spirituali titulo, præcisâ fructuum percipiendorum utilitate, acceptum Decimarum jus ex natura rei & scelusa prohibitione Ecclesiasticâ vendi & permutari posse, ex TT. & Canonistarum communi sensu idem docet n. 3. & ab Interpp. in Gregorij IX. Decretalium lib. 3. Tit. 30. solet explicari.

ARTICULUS V.

De earundem Permutatione.

SUMMARIUM.

1. Hæc Immobilia sine Solennitate invalidè:	9. Expositio can. Sine exceptione 12. q. 2.
2. Cum ista in Principem ex æqualis:	10. Sensus c. Ad quæstiones 6. de Rer. Permut.
3. In alios Laicos ex utilitatis majoris causâ transferuntur.	11. Quibus non ubique conformis Consuetudo.
4. Inter Ecclesias secundum aliquos quacunque Alienatio:	12. Permutari possunt inter se Ecclesia:
5. Secundum alios sola Permutatio non exigat Solennitatem.	13. Et pecuniâ compensari inæqualitas Possessionum.
6. Verius ad hanc, & illas necessaria est, de jure,	14. Non sic permutari ipsa Beneficia,
7. Et Praxi Curie Romanae.	15. Sine Auctoritate, ordinariè Apostolica,
8. Causa finalis Extravag. Ambrosianæ de Reb. Eccles. alien.	16. Vel labe Simonie.

Quintò, præter justam causam etiam Juris Solennitates exiguntur ad rerum Ecclesiasticarum Immobilium & mobilium Pretiosarum Permutationem, can. sine exceptione 12. q. 2. aliter autem facta, irrita nullaque pronuntiatur ibidem §. Irrita, c. 1. & c. Tua nuper 8. De ijs quæ à Pralat. & à Successoribus revocari jubetur c. Ut Commutationes 2. De rerum permut.

mut. imò ab ipsis Prælatiſ, à quibus eæ in ſuarum Eccleſiarum
 damnum ſunt attentatæ, debent juxta *can. Quod quis 35. q. 9.*
 & *c. Si quis 6. de Reb. Eccleſ. alien.* Gloſſa in *c. Ut Commutationes*
cit. V. Inconſulæ. Ratio eſt; quia rei Permutatio, ejuſdem Alic-
 natio eſt, *c. Nulli 5. eodem Tit.* cùm per illam transferatur Do-
 minium, *l. Cum precibus 4. C. De rer. Permut.* Si id penes trans-
 mutantem fuit *l. 1. §. 3. ff. eodem Tit. & c. Cum Venerabilis 6. §. Ad-*
hæc de Except. ubi tamen

Excipi ſolet Permutatio rei Eccleſiæ Immobilis, cum alia
 ejuſdem rationis, non tantùm majoris, ſed etiam æqualis æſti-
 mationis & utilitatis re: quæ cum Principe ex rationabili v. g.
 Palatii aut Horti ampliandi, vel Caſtri adverſus hoſtium in-
 curſus muniendi cauſâ, eam petente, permiſſa eſt Decreto ſy-
 nodi Sylvanectenſis *c. 1. de Rer. permut.* relato, & deſumpto ex
Novella 7. cap. 2. §. Sinimus, ubi tali caſu præciſè exigitur, ne
 ex Permutatione Eccleſia damnum patiatur: quantumvis aliàs
 non cujuſcunque ſed evidentis utilitatis, cujuſmodi eſt, ſi res
 dara melior & magiſ profutura recipiatur, cauſa exigatur *can.*
Sine exceptione cit. ibi, niſi fortè aliquid horum Episcopuſ faciat,
 ut meliora proſpiciat &c. ut dictum *p. 2. art. 1. à n. 5.* Ratio decreti
 eſt; quòd ab Imp. Regibus & alijs Principibus Eccleſiæ multis
 Privilegijs munitæ, eorùmque munificentia dotatæ atque or-
 natæ ſint, & præſidio ac defenſione protegantur; ut propterea
 omnino conveniens ſit, Eccleſiam in eos, quàm ceteros fideles
 Laicos, eſſe proniorem, Vivianuſ in *Ration. c. cit. 1.* & Barboſa
ibid. n. 2. qui tamen cum Joan. Andreæ in *cit. c. n. 3.* etiam hoc
 caſu, ne Eccleſiæ res deterior obrudatur, & Permutatio dam-
 noſa ſit, Tractatum cum Capitulo & iſtius Majoris partis & Su-
 perioris conſenſum requirunt.

Dubium nunc, & magna inter DD. diſſenſio eſt, an ne-
 ceſſitatis, evidentis utilitatis aliave juſta cauſa & Canonicæ So-
 lennitates exigantur ad Immobilium aut mobiliũ Pretioſorum
 Permutationem, inter ipſas Eccleſias & Monafteria celebra-
 dam?

dam? Generaliter ad valorem, tam ipsius, quàm cuiuscunque alterius Alienationis ejusmodi rerum in aliam Ecclesiam, Solennitates non requiri, volunt Riccius in *Praxi p. 1. decis. 35.* & Bordonus *Resolut. 27. quæst. 2. n. 3.* Quorum hac de re sententiam in puncto Juris probabilem censet Engel, *Colleg. Jur. Canon. lib. 3. Tit. 13. n. 16.* eo præcipuè, & ferè unico nixus fundamento; quòd Alienationem non Solennem prohibendi & irritandi ratio fuerit; ut consuleretur indemnitati Ecclesiæ Universalis: non Sacrorum & Religiosorum Locorum particularium, ut non obscure in sinuat Paulus II. in *Extravag. Ambitiosa. de Reb. Eccles. alien.* ubi, dum consensum Apostolicum exigit, principaliter agit de Alienatione, quæ fit in Laicos ac Seculares, ibi *qui Immobilia & mobilia Pretiosa Deo dicata, ex quibus Ecclesiæ, Monasteria & pia loca reguntur illustranturque, & eorum Ministri sibi alimoniam vendicant, profanis usibus applicare præsumunt:* quæ verba, cum sint Proœmialia, significant dispositionis causam finalem, secundum *l. fin. ff. de Hæred. instit. & Barthol. ibi n. 3.* quâ proinde cessante, cessabit ipsa dispositio & prohibitio, juxta regulam *c. Cum cessante 60. de Appellat. & Tiraquell. Tract. Cum cessante p. 1. limit. 23. n. 1.* Atque hæc fortassis causa est, cur ad Immobilium Alienationem ab Episcopo vel Abbate factam, solummodo consensus ambatum partium, absque ulla cujusquam Superioris mentione exigatur *c. Non licet 1. de Reb. Eccles. alien.*

Contrà, ad alias Alienationes requisitarum Solennitatum interventum in ejusmodi Permutatione de rigore Juris non exigi, cum allegato Barbosa *de Officio & Potest. Episc. alleg. 95. n. 55.* defendit Palao *tract. 12. disp. unica p. 15. §. 3. n. 7.* propter textus *Ant. & can. Hoc jus § Sibi invicem c. de SS. Eccles. & 10. q. 2. c. 1. cit. de Reb. Eccles. alien. & c. Ad quæstiones de Rer. Permut.* quibus bonorum Ecclesiasticorum liberam Permutationem Prælati specialiter permissam volunt.

Nobis punctum Juris, utriusque Opinioni Assertoribus
melius

melius attigisse videntur Bonacina *diss.* 3. de *Contract.* *quest.* 8. p. 4. n. 20. Delbene de *Imminut. & Iurisdict.* *Eccles.* cap. 17. *dub.* 13. n. 1. Donatus *tom.* 1. *Prax. Regul.* p. 2. *tract.* 14. *quest.* 85. n. 4. Corradus *Prax. Dissens.* *Apostol.* lib. 9. cap. 10. n. 4. & Gonzalez *inc.* 1. *cit.* n. 7. Qui cum Joan. Andreæ aliisque interpp. *inc. cit.* cum Beroio *lib.* 1. *Consil.* 179. n. 3. Quaranta *V. Alienatio Rer. Eccles.* n. 15. & Filliucio *Tract.* 44. *cap. & S.* 2. *V. Quod est &* alijs, sicut ceteras Immobilium Alienationes, ita eorum, rerumque ipsis æquiparatarum Commutationes sine Solennitatibus celebratas, tanquam invalidas rejiciunt, propter textus *can. Sine exceptione cit. c. 1. c. Cum Apostolica 7. & c. Tua cit. De ijs que à Pralat.* qui eodem modo loquuntur de Permutatione, quo de Donatione & Venditione. Cum ergo illis Donatio & Venditio sine Solennitate, etiam inter Ecclesias celebrata, prohibita & irritata sit: prohibita inter istas & irrita etiam Permutatio erit. Textibus allegatis consonant Constitutio Paulina *Extravag. Ambitiosa cit.* & Decretum S. Congreg. Card. Trid. Interpp. jussu Urbani VIII. 7. Septemb. 1624. editum: quorum Jurium, priore quidem, omnium rerum & bonorum Immobilium & mobilium Pretiosorum ad quascunque Ecclesias; posteriore verò specialiter ad Monasteria pertinentium Alienatio, ac proinde etiam Permutatio arg. *c. Nulli cit.* omnèque pactum, per quòd ipsorum dominium transfertur, cujusmodi eandem esse patet, sine consensu Apostolico: & si res Monasterij sit, sine memoratæ S. Congreg. expressa licentiâ celebratum, omnino generaliter atque indistinctè irritatur. Accedit 7 Praxis Romana: quâ ipsismet Riccio *Resol.* 35. & 60. *in fine &* Barbosa *cit.* n. 55. testibus, eadem Juris Solennitas, idèmq; Consensus, qui in ceteris, & cum Laicis initis Alienationibus, etiam in Permutationibus inter duas Ecclesias initis adhibetur: quæ illius Curie praxis & Consuetudo dubij Juris interpretatiùs, quàm correctoria censenda est, arg. *c. Cum expediat & c. Elect.* *in 6. & l. Precipimus 32. in fine C. de Apellat.*

Neque

8 Neque adversantur opposita utriusque Sententiæ Fundamenta. Prioris quidem, quia imprimis Procemiale rationem *Extravag. cit.* non finalem, sed impulsivam tantum fuisse, non obscure desumitur ex eo; quod illâ re lata prohibitio, non ab ipso Conditore Paulo II. primum sit introducta, sed innovata & confirmata ea, quæ antiquis Canonibus lata fuit: Antiquæ autem prohibitionis ratio & causa finalis non tam sit, ne res Ecclesiæ pofanis usibus applicentur, quàm ne Ecclesiæ, quarum res & bona sunt, depauperentur & ad fabricæ cultusque Divini conservationem & Ministrorum sustentationem necessarijs proventibus destituantur. Deinde; quia etiamsi causam illam finalem esse, concedatur: talis tamen fuit Prohibitionis, non quomodocunque, sed sub pœnis, ipsâ *Extravag. cit.* expressis, factæ: ut rectè advertunt *citt.* Deibene n. 10. & Palao n. 7. Et demum; quia *c. 1. de Reb. Eccles. alien. in 6.* Alienatio Decimarum inter ipsas Ecclesias celebrata, invalida pronuntiatur propter defectum tam Solennitatum, quàm justæ causæ, urgentissimo argumento, tam illam quàm hanc exigi, etiam cum inter Ecclesias Alienatio fit.

9 Posterioris autem; quia §. *Sibi invicem cit.* eî apertè adversatur; cum Permutationem inter Ecclesias permittat, *cum consensu eorum, qui & supra referuntur*: supra autem *can. cit. princip. V. Si autem* disertè exigitur, ut fiat *major parte ibidem servientium consentiente & ex causa debiti urgentis, quod ex mobilibus solis solvi non possit, Turrecremata in can. cit. n. 6.* Eodem modo *c. 1. cit.* Episcopus vel Abbas, Jurisdictionem quasi-Episcopalem obtinens, secundum Panormit. *ibi n. 3.* Redoanum *de Reb. Eccles. non alien. Rubr. 30. casu 1. n. 64.* aliisque Interpretac DD. sibi subjectarum Ecclesiarum Terras commutare permittitur cum consensu ambarum partium, hoc est Prælatorum vel Oeconômorum utriusque Ecclesiæ, procedentium juxta *can. Hoc jus cit.* ut in *c. cit.* notat Glossa *V. Commutare* Vivianus *ibid. §. fin. Gonzalez n. 7. in fine &c.*

Æquè

Æquè parùm pro ea militat text. *c. Ad quaestiones cit.* quia eo non agitur de causa aut Solennitatibus Permutationis: sed solummodo deciditur, in Permutatione Parochiarum cum Possessionibus ad illas pertinentibus, istas, si inæquales sint, ad æqualitatem reduci posse pecuniâ interveniente. 10

Et si verò de rerum Ecclesiasticarum Permutatione hæcenus tradita, Jure & Curia Romanæ Praxi spectatis, ita se habeant: extra illam Curiam tamen, quando ea inter duas Ecclesias celebratur, non ubique omnes Juris Solennitates, & saltem consensum Apostolicum adhiberi, notat Donatus *quæst. cit. n. 6.* Et de Jure etiam sufficere, ut ea cum utriusque indemnitate fiat, ex §. *Sibi invicem & c. Ad quaestiones cit.* desumi existimant Franc. Leo *Theaur. For. Eccles. p. 1. cap. 15. n. 72.* & cum eo Ascan. Tamburinus *Tom. 1. de jure Abbat. disp. 13. q. 5. n. 3.* Ex paulò ante dictis 11

Aliud, & non magis quàm prius, expeditæ resolutionis dubium oritur, quomodo in Permutatione Ecclesiæ Parochialis Possessionum ad æqualitatem reductio ita fieri queat absque labe simoniæ? Ratio dubitandi est; quia pro simoniaca à DD. passim habetur Permutatio Ecclesiæ vel Beneficij Ecclesiastici pinguis pro tenui, facta eâ conditione, ut excessus reddituum sive fructuum ex uno provenientes pecuniâ vel alia re temporali compensetur. 13

Hujus rationis difficultate permoti, in *c. Ad quaestiones cit.* Zabarella *n. 2.* & Imola *n. 2. & 11.* propositam dubitationem resolvunt ope distinctionis, inter Permutationes Ecclesiarum, habentium Possessiones & Temporalia percipiendi Jura, à Spirituali Titulo omnino separata: & Ecclesiarum, prout in eiusmodi Titulum conferuntur, & temporalia percipiendi jus annexum habent. Et in prioribus quidem, cum exigente aut suadente justâ causâ & interveniente Canonica Solennitate permutantur: ad eas pertinentium Possessionum aliarumque rerum & Jurium merè temporalium inæqualitatem pecuniâ compensari, absque 14

Y

ulla

ulla labe sive vitio Simonix posse, facilè concedunt, juxta *c. cit.* & *c. Cum venerabilis 6. de Except.* modo in Permutatione caveatur, ut, quod in compensationem excelsus, possessionum &c. dari licitè potest, pro Spirituali aut huic annexo datum non videatur. In posterioribus autem sive Ecclesijs, prout conferuntur in Titulum, & vera Beneficia Ecclesiastica sunt, excessum pinguioris pecuniâ vel alia re temporali compensari à permutantibus absque Simonix labe posse, cum ipsis inficiantur Navarrus *Manual. cap. 23. n. 100. V. Tertio, Covarruvias lib. 1. var. cap. 5. n. 8. & 9.* & Suarez de *Simonix cap. 34. n. 5. & 10.* propter generalem regulam Juris Ecclesiastici, Pactiones, de Temporalibus & maximè de pecunia danda pro Spirituali vel huic annexo, reijcientis, *can. Quàm pio 1. q. 2. can. Nemini 16. q. 7. c. Cum pridem 4. can. fin. de Pactis c. Quasitum 5. & c. fin. de Rer. permut. &c.* contra quorum textuum absolutam & generalem prohibitionem, Parochialium aliarumque Ecclesiarum, quæ in Titulum conferuntur, & ceterorum Beneficiorum Ecclesiasticorum Permutationes admittendi vel approbandi facultas Papâ inferioribus, Prælatibus Ecclesiasticis, & ipsis etiam Episcopis, saltem ordinariè & generaliter, indulta nullibi reperitur.

- 15 Id ipsum suadet solida ratio; quia in Ecclesijs ita consideratis, & ceteris Beneficijs, fructus sive redditus temporales percipiendi jus Spirituali annexum est auctoritate Sedis Apostolicæ, Parochialium aliarumque Ecclesiarum Titulos instituentis, *can. Ecclesias 13. q. 1. & c. Pastorabis 9. De ijs qua à Prælat. ac proinde ab isto separari, auctoritate Papali inferiore, etiam Episcopali, regulariter, & ordinariè non potest, juxta can. Inferior dist. 21. & c. Cum Inferior 16. de Majorit. & Obed. Cum ergo, quisquis alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum inventum derelinquat, per text. *can. Si quis obiecerit 1. q. 3.* qui in Ecclesiæ, in titulum collatæ & cujuscunque Ecclesiastici Beneficij Permutatione excessum proventuum re Temporalibus, & præsertim pecuniâ, ejusmodi auctoritate non interveniente, compensat:*

pensat: hanc pro titulo ipso & Spirituali Officio, cui illi inseparabiliter annexi sunt, exhibere censetur: quod Simoniacum esse, indubitatum est ex ipsa Simonia, à Glossa in *Causa 1. Summa V. Quidam* & S. Thoma 2. 2. q. 100. art. 1. ad 4. traditâ, & à ceteris Interpp. ac DD. ferè omnibus receptâ definitione: quâ illa dicitur esse *studiosa voluntas emendi aut vendendi Spirituale vel Spirituali annexum.*

ARTICULUS VI.

De Precarijs Ecclesiasticis.

SUMMARIUM.

1. Harum in Ecclesia, præsertim Gallicana, frequens usus:	9. Hac fieri potest sine Canonica Solennitate:
2. Origo:	10. Quam prima Concessio requirit.
3. Natura,	11. Vera earum Origo, & istius Causa.
4. Et diuturnitas Concessionis.	12. Commentum de S. Raimundo Greg. IX. Decretalium Compilatore,
5. Perpetuitas, si qua fuit, sublata est.	13. Falsitatis convincitur.
6. Precariarum differentia à Precario:	
7. Et contractu Emphyteutico.	
8. Necessaria ad illas quinquen-	

Extò Prælati, hodie saltem, generaliter prohibita *Extravag. Ambitiosa inter Com. de Reb. Eccles. alien.* tanquam Alienationis species videri potest Concessio Precariarum: quantumvis eam olim in Ecclesia, præsertim Gallicana, frequentem fuisse constet, & abunde testentur Concilia; Agathense, *can. 58.* Epauense, *can. 18.* Aurelianense IV. *can. 36.* aliique VV. Canones, & Caroli M. Capitular. *lib. 5. cap. 3. &*

lib. 7. cap. 104. Quod, an moderno Jure ita se habeat, priusquam statuamus, operæ pretium erit, si ejus Contractus investigemus Originem, & Naturam breviter declaremus.

2 Originem itaque, vel saltem Nomenclationem aut Formam Precariæ debent Juri Ecclesiastico: à *Precibus*, sicut *Precarium*, ita etiam ipsas (vel potius à Charta Ecclesiæ porrecta, quæ *Precaria*, vel *Precatoria* dicebatur, & rerum Ecclesiasticarum Precariæ concessionis postulationem continebat) appellante, ut colligitur ex Marculfi lib. 2. *Formul. cap. 5.* & Synodi Rhemenf. sub Carolo, *can. 35.* ibi: *de his, quæ per Precatoriam ab Ecclesia impetrantur.* Ab iisdem *Precibus* nomen etiam Precariæ inditum, patet ex Concil. Tolet. VI. *can. 5.* ibi, *Qui de rebus Ecclesiæ Episcopi percepit largitate, sub Precariæ nomine professionem scribere debet.* Vnde *Precaria* à *Precarijs* numero duntaxat, non significatione differre, non immeritò visa est Panormit. *inc. 1. de Precarijs n. 3.* & Tholosano Syntagmat. lib. 23. *cap. 2. n. 5.*

3 Sunt autem Precariæ seu *Precaria* Contractus, quo rei Immobilis, & fere Soli, usus alicui roganti ad quinquennium vel ad vitam accipientis, vel aliud certum & determinatum tempus sub annuo censu vel alio onere, aut etiam Remunerationis causâ, conceditur ita, ut si Concessionis tempus quinquennio sit diuturnius, ne istius longitudine illius memoria intereat, *can. Longinquitate, can. Sæpè 12. q. 2.* renovari singulis lustris sive quinquennijs debeat, *can. Precaria 12. q. 2. & c. 1. de Precarijs:* & finito Concessionis tempore, cum omnibus suis incrementis ad Ecclesiam revertatur. Ita ex communi, & magis recepto DD. sensu Gonzalez *inc. 1. cit. n. 4. & 9.* in cujus fine cum Gibalino lib. 4. *de Usuris cap. 2. art. 6.* notat, cum ille, qui res suas Ecclesiæ donavit, illarum usumfructum per *Precariam* peteret, ad vitam: cum autem in *Precariam* darentur res ab Ecclesia aliunde comparatæ, ad quinquennium vel aliud certum tempus concedi consuevisse.

Perpe-

Perpetuas esse posse, cum *cit.* Panormit. tradunt Molina, 5
Tract. 2. de 1. & 1. *disp.* 296. n. 20. & Pirrhing *Method. Jur. Ca-*
non. lib. 3. *Tit.* 14. n. 10. & aliquando fuisse, desumi videtur ex
 Decretis, imprimis Joannis IX. teste Baronio ad annum Christi
 904. ne tales, saltem in posterum, essent, statuentis: dein Gre-
 gorij VII. & denique Urbani II. eas, ne perpetuæ præsumeren-
 tur, de quinquennio in quinquennium renovari præcipientis
 1096. in Concilio Turonensi, teste Gonzalez n. 10. *in cit. c.* 1. cu-
 jus textu, ex Concilij Belvacensis *can.* 13. desumpto, & in Con-
 cil. Meldense *can.* 22. translato, idem est constitutum. Vnde

Patet, Precarijs valde affines esse Contractus Precarij & 6
 Emphyteuseos: à quorum tamen priore; quòd per illas res Im-
 mobiles, prædia, fundi &c. ferè ad certum tempus, ante cujus la-
 psum revocari nequeant, & sub censûs vel alio simili, & Conces-
 sionis renovandæ onere: & non, ut per Precarium, etiam Mo-
 biles, neque merè gratuitò, & sine stabilitate atque renovandi
 obligatione, concedantur: à posteriore autem, sive Emphyteu- 7
 seos, ipsis simillimo Contractu differunt; quòd concedantur
 semper ad Preces, & aliquando de Ecclesia bene merito, remun-
 nerandi causâ, & ad quinquennium: & cum ad longius tem-
 pus conceduntur, ad Concessionis & Dominij penes Ecclesiam
 remanentis memoriam conservandam, singulis lustris sint re-
 novandæ, Panormit. *cit.* n. 3. Barbosa *in Rubr. de Precarijs* n. 8.
 & Gonzalez *l. cit.* n. 4. Quam quinquennalem Renovatio- 8
 nem, si non petat is, cui res per Precarias sunt concessæ: jure
 suo cadit, fere sicut feudum amittit Vasallus, si à novo Domino
 non petat Investituram, *lib.* 2. *Feud. cap.* & §. 1. aut Liberti Eccle-
 siæ, se de istius familia esse sub novo Pontifice non profitentes,
 ad Servitutem revocantur, *can.* *Longinquitate cit.* Panormit.
ibid. n. 5. & *cit.* Barbosa n. 10.

Superest supra mota, & nobis proposito argumento pro- 9
 pria difficultas & dubium, an Precariæ moderno Jure exigant
 Solemnitates rerum Ecclesiasticarum Alienationi præmittendas?

Non quidem in Renovatione quinquennali; cum enim ista, post legitimè factam rei Immobilis Concessionem, debita: & ad illius memoriam rei que Dominium Ecclesiæ conservandum, Jure introducta sit; & propterea illius conditionem reddat meliorem: non exiget Solennitates à SS. Canonibus præscriptas actibus, qui in Ecclesiarum damnum possunt redundare. Confirmatur paritate Feudi; quantumvis enim Prælatus Ecclesiæ suæ res infeudare sine Solennitatibus prohibeatur, ei tamen, quò minus Feudum antiquum renovare valeat, neque Jura, neque Juramentum de non alienando obstant, per. *text. c. Ex parte 2. de Feudis*, Interpp. ibi, aliòsque DD. Imò primam etiam ipsarum Concessionem sine Solennitate fieri à Prælati posse, desumi videtur ex *can. Sape cit. & can. Clericò 16. q. 3.* ubi Episcopo Precarias concedendi facultas adstruitur, & quidem libera, ut existimat Calvinus *Lexic. Jurid. V. Precaria*, pro indubitato habens, Precarias ab Ecclesiarum Prælati excogitatas in fraudem SS. Canonum, rerum Ecclesiasticarum Alienationem ipsis prohibentium.

10 Sed hac in re JCTus iste divinat, & à vero recedit; partim quia non ita, ut supponit, libera Prælati est Concessio Precariarum; cum enim per ipsas concessæ rei Dominium quidem & proprietas penes Ecclesiam remaneat: sed eâ utendi & fruendi etiam jus in Beneficiarium, & quidem ad longum, & aliquando totius vitæ tempus, atque irrevocabiliter transferatur, *can. Sape cit. & can. Precaria §. Si autem 10. q. 2.* Barbosa *in Rubr. cit. n. 6.* species quædam sunt alienationis acceptæ latius, & in sensu nobis propositæ materiæ proprio: ac proinde Solennitates non minùs exigunt, quàm rerum Ecclesiasticarum ceteræ Alienationes. Unde in contrarium *citt. text. de casu*, quo justa causa & Solennitas intervenit, intelligendos *citt. Gonzalez n. 7.* observat; partim quia Precarias à Pietate Fidelium in gratiarum actionem pro illustri Victoria à Clodoveo Francorum Rege, Religione in Christum magis, quàm armis ad

ad Tolbiaeum obtentâ, bona sua Ecclesijs offerentium: & vicissim, ne egestate laborarent, eadem vel alias res Ecclesiasticas, ad dies vitæ, in modum Beneficij recipientium, ortas & postea propagatas, ex Beato Rhenano *lib. 2. Rer. Germanicarum* ostendit Tholosanus *cit. c. 2. n. 5.* & satis constat ex *LL. Aleman. Tit. 11. ibi, Si quis liber res suas ad Ecclesiam Dei dederit &c. & post hac à Pastore Ecclesia per Beneficium susceperit, ad vitalem necessitatem conquirendam diebus vita sua, & quod spondit, persolvat ad Ecclesiam censum de illa terra.* Quibus similia habentur in *LL. Bajuvar. Tit. 1. cap. 1.* Aliam Precariarum, vel introductarum, vel usu receptarum, rationem reddit Gibalinus, eas ad rerum Ecclesiasticarum direptionem evitandam inventas, aut propagatas perhibens, *cit. cap. 2. art. 2.* Vnde, quam Calvinus *l. cit.* non dubiam censet: vana, & non satis æquo in Prælatos studio excogitata videtur Origo Precariarum.

Etsi verò hæc esset vanissima, multò tamen majorem Veri ¹² & infesti Orthodoxis animi minorem speciem præsert, quam Danielis Keyser ICTI Coburgensis Heterodoxi Narratio de Gregorianarum Decretalium Compilatore Raimundo. Hunc ille in sua, paucarum quidem pagellarum, sed non paucis erroribus & figmentis adornata Juris, ut vocat, Historia Francofurti 1677. editâ *p. 3.* eundem esse perhibet cum famoso illo Doctore: *qui Parisiis, tanquam pro Numine habitus mortem oppetiit A. C. 1086. Ubi è loculo erectus, clara voce & attonito gemitu se ex justo Dei judicio damnatum esse, & jamjam infernales sentire cruciatus exclamabat.* Ita ille cum nonnullis ejusdem Fidei Scriptoribus.

Sed palmari sanè omnes licentiâ comminiscendi: immen- ¹³ so Temporum Locorumque, & Veritatis omnino intolerabili trajectu; cum Raimundum nostrum, non Gallum aliquem; sed Hispanum, Barcinone ex nobilissima & Arragonum Regibus cognata stirpe procreatum: *De Pennafort; non, ut apud Raynaudum Tom. 9. in S. Brunone p. 3. n. 6.* Orcinus ille, *Dioeres* cognominatum: Non Sorbonicum, aut alium quempiam è Pari-

è Parisinis; sed Bononiensem Jurium Doctorem, & SS. Canonum Professore, posteaque Gregorij Papæ IX. Capellanum, Pœnitentiarium & Confessarium: Non Canonicum, aut alium Clericum Secularem, ut ille apud eundem n. 7. sed Religiosum, FF. Prædicatorum SS. Ordinem professum, ejusdemque Magistrum Generalem III. Non vanæ gloriæ & honoris sectatorem; sed contemptorem, Supremo illo Magistratu abdicato, Patriæ suæ Archiepiscopatu recusato, mundani fastûs odio, & latendi desiderio studioque, clarissimum fuisse: Non A. C. 1086. vel potius 1082. quo tempore Supremum Ecclesiæ clavum Gregorius VII. & Romanum Imperium Henricus III. tenuisse, & luctuosa illa catastrophe accidisse, in S. Brunone à Surio *Princip.* & Raynaudo *p. cit. n. 15.* perhibentur, sed post hanc, & illos duobus ferè seculis 1275. 8. Id. Januarij, sedente Romæ Gregorio X. & Rudolpho I. in Germania imperante: Non Lutetiæ Parisiorum (in Vrbe, ab ipso fortassis nunquam visa, & ferali illius spectaculo & ad infernales rogos damnati sententiâ attonitâ) mortem appetisse; sed Barcinone, è Patria sua, propè centenarium, & meritis non minùs quàm annis gravem, ad vitam immortalem & perennaturam felicitatem evocatum: Alphonso Castellæ, Jacobo Arragonum Regibus, aliisque Magnatibus & Ecclesiarum Præsulibus cum Clero, & Populo Univerſo præsentibus, summo honore, & Pietatis sensû maximo tumultum: editisque innumeris miraculis, compluribus etiam mortuis ad vitam revocatis, ita inclaruisse, ut quemadmodum Parisini illius nomen Cælo Terrisque proscriptum, & damnata memoria est: ita ipse Beati Cælitis instar privatâ Fidelium veneratione fiduciâque coli & invocari statim à morte ceperit, & demum à Clemente VIII. in Sanctorum numerum Solenni ritu relatus fuerit 3. Calend. Maij 1601. ut habetur in *ejus Vita & Miraculis* à Leandro Alberto, Michaële Llot aliisque, conscriptis & relatis in *Bulla Canonizationis*, quæ incipit, *Romana*, apud Cherubin. *Bullar. Tom. 3.* & Bolland. 7. Jan. in *Vita & S. Raimundi.*

ART I-

ARTICULUS VII.

De Rerum Ecclesiasticarum Locatione.

SUMMARIUM.

1. Eiusmodi res Immobiles cum Solemnitate, ad quodcunque:	11. Earundem etiam fructus ultra triennium non locantur :
2. Sine ista, ad modicum tempus Antiquo:	12. Secundum aliquos etiam Beneficiales.
3. Recentiore Jure ad triennium locantur:	13. Sed verius horum Locatio triennio non constringitur.
4. Nisi sint exigui valoris.	14. Neque Extravag. Ambitiosa dispositione:
5. Ad tria triennia extensa Locatio nulla,	15. Prefazione:
6. Et in fraudem facta censetur:	16. Aut Panis comprehenditur.
7. Saltem quoad duo posteriora.	17. Fructus Beneficiales locari nequeunt in prejudicium successoris.
8. Eam quoad primum irritam affirmantium,	18. Inter istorum & Ecclesie reddituum Locationes differentia.
9. Et negantium Opiniones,	
10. Conciliantur.	

Septimò, rerum Ecclesiasticarum Administratoribus quibuscunque prohibita est Locatio, *Clement. 1. & Extravag. Ambitiosa, de Reb. Eccles. alien.* Non quidem omnium: sed rerum duntaxat Immobilium & Pretiosarum. Imò ex justa causa, & eum Solemnitate Canonica, etiam istas ad quodcunque, in profanis rebus, Jure permissum tempus locari posse, omnes facile concedunt; cum sic omnino, hoc est, quoad ipsam Proprietatem & Dominium possint alienari.

Sine Solemnitatibus autem *Clement. cit.* Locationes rerum Ecclesiasticarum, sive istarum usus & fructus pro certa mercede pecuniaria, & aliquando etiam fructuaria v. g. pro certa quantitate,

Z

tate,

tate frumenti, vini, olei, Concessionibus, ad recipientis aut concedentis vitam, vel aliud longum tempus prohibita: & permissa illa tantum Locationes sunt, quae fiunt ad tempus modicum: cujusmodi in proposita materia, quodcumque decennio minus, *arg. c. fin. Ne Praelati vices &c. esse centent Glossa fin. in Clement. cit. Covarruvias lib. 2. Var. cap. 15. n. 6. & Azor p. 2. Instit. Moral. lib. 7. cap. 10. q. 3.*

- 3 Verum, etsi haec se ita habeant, spectato Antiquiore *cit. Clement.* Recentiore tamen Jure, sine Solennitatibus & consensu saltem Apostolico, Rerum Ecclesiasticarum, sicut Alienationes ceterae: ita etiam Locationes ultra triennium fieri prohibita sunt, *Extravag. Ambitiosa inter Com. de Reb. Eccles. alien.* qua introductum Jus, ubi Constitutio illa usu recepta est, hodie observandum, cum Navarro, *Manual. cap. 27. n. 149.* recte observat Laiman *lib. 3. tract. 4. cap. 10.* Ubi autem non recepta, aut
- 4 Consuetudine ei derogatum est, Locationes ad novennium hodieque: & si res modicae & exigui valoris sint, illa & Antiquo etiam Jure non obstante, ad quodcumque tempus fieri possunt, juxta *can. Terrulas 12. q. 2. Quaranta in summa Bullar. V. Alienatio n. 18. & Wagnereck in cit. Extravag. Exegeti, V. Locationem not. 2.* Vnde

- 5 Dubium oritur primo de valore Locationum v. g. praedij ad tria triennia, ubi *cit.* Constitutio Paulina recepta, & ubi usu recepta non est, ad tria novennia, eodem die, eidem vel diversis personis, scilicet uni pro primo, alteri pro secundo, tertiae pro ultimo triennio vel novennio factarum. Eas enim pro validis, etiam quoad triennium aut novennium secundum & tertium, habet Baldus in *L. Voluntas 4. C. de Fidei commiss.* quod sic non una, sed tres Locationes contrahantur: quarum singulae ad tres Moderno, vel Antiquo Jure permissos novem annos extendantur. Sed melius cum *cit. Covarruvia, cap. 16. n. 4.* irritas pronuntiant Molina *Tract. 2. de 1. & I. disp. 466. n. 11.* Vasquez *de Redit. cap. & §. 2. n. 25. &* alijs DD. cum Rotae
- De-

Decisionibus allegatis, Barbosa de Off. & Potest. Episc. alleg. 95. n. 17. id desumentes ex Novell. 7. cap. 3. in fine; ubi nullum dicitur pactum: quo rei Ecclesiasticæ Emphyteusin concedens, duorum istam accipientis hæredum Successorem ceteris præferre, eique eandem rem in Emphyteusin concedere obligaretur. Rationem textus reddit; *quia hoc nihil aliud est, quàm per revolutionem & machinationem perpetuas eis Emphyteuses, magis autem privationes Ecclesiasticarum agi rerum: quæ æquè militat adversus nobis propositas Locationes; cùm per illarum machinationem, & triennalis Concessionis revolutionem res Ecclesiastica locetur ultra triennium Novo, & modicum tempus Jure Antiquiore permissum, in apertam utriusque Juris fraudem. Confirmatur; quia hujusmodi Locationibus permissis, quod unâ viâ prohibitum est, contra Legislatoris intentionem per alteram obtineretur, contra Reg. 84. in 6.*

Neque vim habet ratio Baldi; etsi enim tres triennales aut novennales, & non una duntaxat Locatio sit: revêra tamen prædium Ecclesiasticum per illas ultra triennium, & per has ad longum tempus locaretur & conducireretur: quorum prius Extravag. posterius Clem. citi. prohibetur.

Dubium secundò, & Controversia inter DD. admodum celebrata est, an ejusmodi Locatio ad tria triennia irrita etiam sit quoad primum? Quoad hoc etiam, ac proinde in totum eam vitari vult Bartoli. in Auth. Qui rem. C. de SSI. Ecclesi. n. 7. & cum eo Navarrus de Alien. Ren. Ecclesi. n. 21. Covarruyas cit. cap. 16. n. 5. Steph. Gratianus tom. 1. Discept. Forensi. cap. 126. n. 22. & Vasquez cit. §. 2. à n. 28. Contra eam, saltem pro primo triennio subsistere, cum Claro §. Donatio q. 17. n. 2. & Card. Tuscho, Practic. V. Locatio conclus. 406. n. 2. defendunt citi. Molina disp. 467. n. 3. Quaranta V. cit. n. 18. & Riccius Resol. 102. n. 3.

Illi se fundant partim in textibus Clement. 1. & Extravag. citi. quorum posteriore ultra triennium facta Locatio nullius omnino roboris & momenti: priore verò ex ipsa recipienti nullū jus acqui-

ri dicitur, *cit. Novell. cap. 3. cuius Princip.* Emphyteusi, ultra legitimum tempus data, robur adimitur, & *cap. 7.* illam accipere præsumens ab Emphyteusi cadere dicitur. Partim verò in ratione; quia Locatio est contractus reciprocus, pendens à voluntate duorum: cuiusmodi contractus, si non valent, ut fiunt: neque valent, ut fieri potuerunt, quando agitur de contrahenda obligatione, secundùm receptam doctrinam Bartoli *in l. 1. §. Si quis ita ff. de V. O.*

9 Isti verò præcipuè nituntur Regulâ, *utile per inutile non debet vitari*, quæ est 37. *in 6.* sic enim, inquit, Emphyteusis concessa in tertiam & quartam generationem valida est, quoad tertiam Jure permissam: quod desumunt ex *cit. Novell. & cap. 3. §. Quod autem*: sic Donatio absque insinuatione ultra 500. solidos facta, firma est, quoad summam Jure permissam: & quoad excessum tantùm vitatur, per *text. l. Sancimus 34. C. de Donat.* & concessio Indulgentiæ ab Episcopo ultra tempus unius anni ipsi permissum *c. Cum ex eo 14. §. Ad hac, de Pœnit. & Remiss.* etsi nulla sit quoad excessum: quoad annum tamen à SS. Canonibus indultum valet, ut *in c. fin. eodem Tit. in 6. Glossa fin. &*, alijs DD. relatis, advertit Barbosa *in c. fin. cit. n. 2.*

10 Extremè oppositas has sententias hic Author *alleg. 95. cit. n. 11. & Donatus Tom. 1. Prax. Regul. p. 2. Tract. 14. q. 42. n. 2.* in concordiam reducunt ope distinctionis, agnitæ à *cit. Molina n. 4.* Vel enim inquit, Locatio est individua, itaque inita, ut ex mente contrahentium non nisi pro triplicato triennio vel toto novennio teneat: ideòque non nisi una merces pro toto tempore solvatur? Et tum eam neque pro primo triennio valere, cum prioribus facilè concedunt, propter defectum consensûs. Vel dividua, itaque inita est, ut primo triennio finito incipiat nova Locatio, prout fieri præsumeretur, si annua aut singulis annis respondens pensio esset solvenda? & tum, ne contra *cit. Regulam, utile per inutile vitietur*, eam pro primo triennio valere: pro reliquis autem eâ, tanquam nullius momenti contra-

tu,

Qu, nullum jus accipienti acquiri, cum posterioris Sententiæ Assertoribus docent, propter *Clement. & Extravag. cit.* quorum proinde textuum dispositio, etsi generaliter loquatur, non de licito, sed illicito locationis tempore est intelligenda; leges enim generaliter loquentes improbare non censentur, quod alijs est permissum arg. *l. sciendum 15. princip. ff. Qui satisd. cog. Barbosa l. cit. n. 16.*

Dubium & Controversia tertio est, de Locatione ipsorum ^{II} fructuum sive reddituum Ecclesiasticorum. Hos enim per Ecclesiarum & Monasteriorum Prælatos ac Rectores ultra triennium, *cit. Extravag.* non obstante, locari posse, non obscure tradi videtur eadem, prohibente alienationem Ecclesiasticarum rerum & bonorum: quibus verbis res & bona sive possessiones Ecclesiarum, non ex istis provenientes fructus & redditus comprehendi videntur: & ex verbis, *præterquam in casibus à jure permissis*: cujusmodi fuit locatio fructuum, ad modicum, & quodcumque novennio minus tempus permittitur *c. Vestra de Locato* junctâ *Clement. cit.* Sed sicut communior, ita verior est sententia aliorum: quibuscum non ipsarum tantum possessionum, sed etiam fructuum Locationem *alleg* Constitutione Pauli II. ad triennium restrictam, Praxi Tribunalium & Rotæ *decis.* firmat *cit. Barbosa n. 20.* & non obscure insinuat textus, *Omnium rerum & bonorum*: ac proinde etiam fructuum Ecclesiasticorum Locationem, triennali majorem, vetans: & clarè satis exprimit, generaliter prohibita Alienationis exceptio secunda, permittens alienationem *fructuum & bonorum, qua servando servari non possunt pro instantis temporis exigentia*: cujusmodi cum fructus post Locationis triennium provenientes non sint, quoad istos, à dicta exceptione Regula accipiet firmitatem, arg. *l. Quasitum 12. §. 43. v. Denique, ff. de Fundo instructo & l. Ex eo 18. ff. de Testib.* sed hinc.

Dubium quartum, & magni in praxi momenti Controversia ^{II} oritur, de fructibus rerum beneficialium, pertinentium ad

ipsius Ecclesiæ Prælati vel Rectoris Mensam; sicut enim ipsarum Ecclesiarum, Monasteriorum, aliorumque Piorum locorum, auctoritate Episcopi rectorum, ita etiam illorum redditus & fructus ultra triennium locari, absque consensu Apostolico posse, negant Emmanuel Sà *V. Conductio* n. 13. Barbosa *alleg. cit.* n. 20. &, alijs DD. cum Rotæ decis. *allegat.* acriter propugnat Gutierrez *2. 2. Canon. lib. 1. cap. 8. n. 14.* ponderatâ *cit. Extravag. imprimis. Præfatione,* agente de bonis, *ex quibus Ecclesia, Monasteria & pia loca reguntur illustranturque, & eorum ministri sibi alimoniam vendicant:* cujusmodi maximè sunt fructus & redditus Beneficiales ac Mensæ, sive destinati ad sustentationem Prælati vel Rectoris: Deinde Dispositione, *omnium rerum & bonorum Ecclesiasticorum, id est prædictorum, quibus Ecclesia &c. reguntur illustranturque, & ministri aluntur, Alienationem* quamcunque, & in specie *Locationem ultra triennium,* generaliter prohibente: Et denique Pœnis, in Ecclesiarum non solum Prælatos, sed Rectores & Beneficiatos quoscunque, aliter, quam ipsâ dispositum est, *alienare præsumentes,* decretis. Idem suadet ratio, quia Beneficiorum fructus destinati sunt pro sustentatione Beneficiorum, arg. *c. Non liceat. 2. de Præbend.* qua isti carere, eorumque successores privari facile possent, si redditus Beneficiales ad longum tempus, Locare locationis mercede à Conductore de præsentî receptâ liceret.

13; Hujus, in Jure fundatæ rationis, etsi non modica, ea tamen vis non est, ut propterea eâ firmatæ Sententiæ oppositam non censeamus probabiliorem: quam (ac proinde fructuum Beneficialium, & ad Prælati vel Rectoris mensam, sive sustentationem destinatorum, reddituum Locationem, triennio non infringi) tanquam veniorem defendunt Covarruvias *cit. cap. 16. n. 6.* Avendan *de Exequend. mandat. p. 1. cap. 4. n. 6.* Vasquez *de Redit. cap. 1. §. 2. n. 34.* Zerola *Prax. Episc. p. 1. V. Alienatio §. 3.* Molina *cit. disp. 466. n. 7.* & alij: quos refert & sequitur Palao *tract. 12. disp. unica p. 14. n. 12.*

Ratio

Ratio est; quia *cit. Extravag.* qua Paulus II. consulere intendit indemnitati Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum locorum Piorum, expresse agit de bonis, quorum Alienatio cedit in illorum, scilicet dictorum locorum & cultus Divini detrimentum: & quorum Alienatio v. g. Locatio tantum facienda est ob evidentem utilitatem Ecclesiarum &c. Quæ non conveniunt fructibus Beneficialibus, sive deputatis ad ipsius Prælati Rectoris & Beneficiati sustentationem; cum istorum Locatione Ecclesiarum, Monasteria &c. nullum patiantur detrimentum, aut utilitatem vel emolumentum percipiant, & cultus Divinus non diminuat. Unde illorum Locationem *Extravag. cit.* Dispositio non comprehendit.

Neque etiam Præfatio aut Pœnæ. Illa; quia Ministri, qui ex fructibus rerum locari prohibitarum alendi dicuntur, sunt, qui Ecclesiæ vel Monasterijs serviunt, ab iisque percipiunt stipendia sustentationis. Istæ verò; quia Prælatos, Rectores, Beneficiatos &c. afficiunt, non ratione Locationis reddituum & fructuum Beneficialium, ad ipsos, sed rerum aut fructuum spectantium ad Ecclesias, Monasteria, & quorum ipsi solum habent administrationem.

Neque majorem vim habet Ratio; quia permissione diuturnioris, imò ad Beneficiati vitam aut Resignationem extentæ Locationis fructuum beneficialium, nullum præjudicium patitur successor; cum quatenus huic præjudicat, invalida sit: & propterea ultra Locatoris vitam & administrationem non extendatur, ut clarè constat ex Concilio Tridentino, Locationes illas, quæ anticipatis solutionibus fiunt, & quatenus Successoribus præjudicare possunt, irritante, *sess. 25. cap. 11. de Reformat.* Vnde ejusmodi reditus non facile aliquis ad longum tempus & anticipata solutione conducet: & si conduceret, damnum, quod subiret, sibi deberet imputare; cum Locationem obitu finire, & fructus ad successorem pertinere, potuerit & debuerit prævidere *c. fin. de Officio Ord. in 6. & l. Si quis*

quis domum §. 1. ff. Locati, Glossa in c. fin. v. Terminum, Ne Prælati vices &c. Panormit. ibid. n. 8. Covarruvias cap. 15. n. 6. & Molina l. cit. Vnde

18 Bene noranda est gemina differentia, quam inter reddituum & fructuum, pertinentium ad Ecclesias &c. quorum Prælati, Rector &c. solum habent administrationem: & Beneficialium, & similium Locationes cit. aliisque DD. agnoscant. Prima est; quod Locatio priorum, de Jure Antiquiore ad quodeunque tempus modicum: Recentiore autem Extravag. cit. ad triennium duntaxat: posteriorum autem ad tempus longum & ipsam concedentis vitam, fieri possit. Altera; quod illarum Locatione, Antiquiore ad novennium: Recentiore autem Jure, ubi cit. Extravag. usu recepta est, ad triennium facta, hoc ipso, quod à legitimo Administratore & secundum Jura inita sit, stare teneatur Successor, sicut Tutor Tutori succedens in administratione Tutelæ, imò ipse pupillus arg. l. si tutela §. ff. de Administr. Tutor. Nisi ejusmodi contractu se læsum, iste aut Ecclesia probare possint; tum enim recurrere possent ad Beneficium in integrum restitutionis, per text. & DD. in c. 1. De in integr. restit. non item istorum; cum eorum Locatio Prælati, Rectoris, Beneficiati morte exspiret per text. aut arg. cap. 11. Trident. &c. fin. cit. quia facta est nomine proprio, & de Jure proprio: quod jus & nomen respectu rei locatæ Beneficiati obitu vel etiam renuntiatione cessat, ut rectè advertit Palao cit. p. 14. n. 13.

ARTICULUS VIII.

De Emphyteusi & Feudo.

S U M M A R I U M.

1. Emphyteusis non Solennis de rebus immobilibus illicita est Prælati.
2. Et alijs prohibitis Alienare.
3. Non obstantibus Novell. 7. cap. 3.

- cap. 3. & Novell. 120. cap. 1.
4. *Expositio c. Ad aures 7. de Reb. Eccles. alien.*
 5. *Iisdem interdicta ejusmodi rerum Infendatio,*
 6. *Et sub-infendatio:*
 7. *Nisi sint exigui valoris,*
 8. *Vel solita dari in Feudum vel Emphyteusin:*
 9. *Etiā post Extravag. Ambitiosæ eodem Tit.*
 10. *Et Juramentum de non alienando.*
 11. *Specialis ratio Infendationis Decimarum.*
 12. *Conciliatio Text. e. fin. de Feudis & c. 19. de Decimis*
 13. *Qua res infendari Solita, varia Opiniones.*
 14. *Conciliantur,*
 15. *Permissâ liberâ concessione rei à 40. annis,*
 16. *Vel semel solenniter infeudata.*
 17. *Etiā Capitulum infeudat res proprias,*
 18. *Non Pralato communes.*
 19. *Pralati etiā reinfeudare aliquando nequeunt, vi Statuti vel Conventionis:*
 20. *Uti etiā, si mutatus sit rerum status:*
 21. *Vel res facta sit Mensalis:*
 22. *Qualis in dubio Res Immobilis censetur:*
 23. *Et evadit expressâ,*
 24. *Vel tacitâ,*
 25. *Imò præsumptâ declaratione Pralati.*
 26. *In Re-infendatione modus non excedi:*
 27. *Neque res transferri debet in Potentiorē:*
 28. *Extra casum c. & §. fin. de Feudis.*

O Gravò Episcopi, Abbates &c. Ecclesiarum & Monasteriorum suorum res & bona Immobilia, sine concurrente cum justa causa Canonica Solennitate, dare nequeunt in Emphyteusin, *can. Hoc jus §. Perpetua 10. q. 2. can. Apostolicos 12. q. 2. c. Nulli. 5. & Extravag. Ambitiosa, de Reb. Eccles. alien.* Ratio clara est; quia Emphyteusis est species quædam Alienationis, per *text. l. fin. C. de Reb. alien. non alienand. Novell. 7. cap. 1. §. Alienationis & c. Nulli cit.* eum per ejus Contractum Dominium rei utile, sub onere certæ pensionis, Domino proprietatis

2
tis statutis temporibus solvendæ, in alterum transferatur, ut ex Alvari Velasc. de Jure Emphyteut. quest. 1. à n. 2. aliorumque LL. & TT. communi sensu tradit Molina, Tract. 2. de 1. & 1. disp. 445. n. 1. & propterea generaliter, quibus alienare prohibetur, iisdem, & præsertim Prælati aliisque rerum Ecclesiasticarum Administratoribus, in Emphyteusin dare non est permis- sum, per text. cit. Bartol. in Auth. Hoc jus, C. de SS. Eccles. cas. Velasc. quest. 13. Redoanum de Reb. Eccles. non alien. Rubrica 1. cap. 22. n. 1. & Gutierrez 2.2. Canon. lib. 2. cap. 8. n. 22.

3
Obstare quidem huic communi DD. sensui videntur non tantum Novell. cit. cap. 3. & Novell. 120. cap. 1. Ubi Emphyteusia Temporalem concedere Ecclesie licet; dummodo ultra filios & Nepotes non porrigatur: Perpetuam verò saltem in prædijs ruinosis: sed etiam c. Ad aures 7. de Reb. Eccles. alien. ubi Episcopus terras arabiles sub annuo censu in Emphyteusin dare permittitur ex causa majoris utilitatis, absque mentione ullius Solennitatis. Sed reverà non obstant, imprimis quidem Constitutiones Imperiales; quia à SS. Canonibus (quibus hac in re standum, cum Panormit. in c. Nulli cit. n. 6. advertit cit. Molina disp. 464. n. 1.) aliud dispositum est Extravag. cit. quâ contractus Emphyteuticus non Sollemnis generaliter & indistincte, ac proinde etiam temporalis prohibitus & irritatus censeri hoc ipso debet; quòd eadem, ne rerum Immobilium Locatio ad longum, imò triennio amplius tempus extendatur, cautum reperiatur, ut cum eodem Panormit. arguit Gonzalez in c. Ad aures cit. n. 4. Deinde etiam c. cit. cum quia, ut idem Molina notat, ei si adversatur, prævalet posteriùs Jus Extravag. cit. tum verò; quia textu illo agitur de casu, quo terra priùs sylvosa & omnino inculta, ab agricolis redacta ad culturam & fertilis reddita est: quo eam iisdem agricolis, & ipsorum hæredibus sub annuo censu in Emphyteusin concedendi justam causam non desiderari, consulenti Episcopo Vigoriensi Alexander III. rescripsit. De Tractatùs autem & Consensùs Capitularis ad Alienatio-

Alienationes Ecclesiasticas requisita Solennitate nihil dissolvit: ac proinde quoad Solennitates standum est dispositione Juris Antiqui, eisdem, quas ceteris Alienationibus, etiam Emphyteutico Contractui Solennitates præscribentis, Gonzalez *in c. cit. n. 4.*

Nonò, multò minùs quàm in Emphyteusia dare, suarum Ecclesiarum & Monasteriorum res sive bona Immobilia, etiam ab ipsis de novo acquisita infeudare Episcopi, Abbates &c. sine Juris Solennitatibus possunt, per Constitutionem Pauli II. *Extravag. cit. relata*: imò Decretum Urbani II. in *Feudorum lib. 1. Tit. 6.* translatum. Ratio est; quia rei Infeudatio Alienationis rationem multò magis habet, quàm ejus Concessio in Emphyteusin: multòque difficiliùs illa permittitur Prælati; idque non solùm, quòd propiùs accedat ad naturam Beneficij & Donationis, *Feud. lib. 2. Tit. 23. §. Imprimis*, Prælati tanquam rerum Ecclesiasticarum Administratoribus, non Dominis, *c. Fraternalitatem 2. de Donat. specialiter interdictæ, can. Sine exceptione 12. q. 2. c. 1. & seqq. De ijs que à Prælat. & c. Nulli cit.* Sed etiam; quòd res Feudalis ad Ecclesiam difficiliùs quàm Emphyteutica revertatur; cum per Infeudationem, prædio vel alia re Immobili fruendi, jus perpetuum transferatur in accipientem, *§. Imprimis cit. Clarus §. Feudum, quest. 4. Laiman Tract. de Eccles. Rer. alienat. cap. 5. n. 92.*

Sicut Ecclesie vel Monasterij sui res infeudare, ita etiam ejusmodi res in feudum acceptas sub-infeudare, hoc est in ijs feudum alijs constituere, nisi præter justam causam etiam Juris Solennitates adhibeant, Prælati non possunt; etsi his adhibitis, in casibus alijs licitis, id nomine Ecclesie vel Monasterij sui non minùs quàm Laicis sit permillum, Rosenthal. *de Tract. Feud. cap. 4. conclus. 15. n. 2. & Laiman. cit. n. 92.*

Excipiendæ tamen sunt primò Res modicæ, hoc est, exigui valoris, ut Ferrulæ, Vineolæ &c. quæ, hoc ipso quòd permutari vel omnino distrahi, per *text. can. Terrulas 12. q. 2. &*

- dicta p. 1. art. & n. 4. etiã poterunt infeudari, vel in Emphyteusin dari, *cit. Rosenthal. conclus. 20. & Pirhing. Method. Jur. Canon. lib. 3. Tit. 20. n. 6.*
- 8 Secundo aliæ res Ecclesiasticæ in Feudum vel Emphyteusin dari solitæ; has enim per obitum Vasalli sine masculis hæredibus decedentis, vel ob delictum aut Feloniam ab ipso commissam, ad Ecclesiam reversas Prælati, si expedire judicaverint, denuo infeudare aut in Emphyteusin dare, etiã nullis Solennitatibus adhibitis, permittuntur *c. Ex parte 2. §. In primo, de Feudis*; quod hujusmodi iterata Concessio, non Alienatio & Infeudatio nova, sed potius antiquitùs, aut priùs legitimè decretæ Alienationis sive Infeudationis executio censetur; cùm, quando rei in Feudum vel Emphyteusin Concessio, cum consensu Capituli & Apostolica Authoritate interveniente, semel decreta fuit, decreto illo ordinatum fuisse videatur, ut in posterum res illa, Ecclesiæ vel Monasterio aperta, in Feudum vel Emphyteusin denuo concedatur, & Alienatio continuetur, *Panormit. in c. Ut super 8. de Reb. Eccles. alien. n. 11. Curtius Junior de Feudis p. 2. quest. 1. V. Quarto me movet, & Rotæ decis. allegat. Barbosa in c. Ex parte cit. n. 6.*
- 9 Neque hæc Exceptiones cessant post *Extravag. cit.* quia istius textu consensus Apostolicus non exigitur, *in casibus jure antiquo permissis*: cujusmodi est *c. Ex parte cit. relatus*: & *in rebus ac bonis in Feudum vel Emphyteusin solitis concedi*, juxta *c. Ex parte cit.* etiã in Prælati, ad requirendum in Infeudatione vel alia Alienatione consensum Apostolicum, proprio Juramento obligatis, per *text. c. cit.*
- 10 Ratio est; quia hujusmodi ipsorum juramentum tantùm refertur ad res non-Feudales, & quarum Dominium, tam utile quàm directum, penes Ecclesiam est: non autem ad res & bona in Feudum vel Emphyteusin dari solitas & propterea hæc ad Ecclesiam, etiã quoad Dominium *u. me* reversa, in Feudum vel Emphyteusin dari denuo possunt, *jeu* juramento illo non obstante, ut in *c. Ex parte cit.* cum *Joan. Andr. n. 1. Panormit. n. 3.* notant *Vivianus Princip. Fagnanus a. 5. & c. & tradit cit. Rosenthal. conclus. 21. n. 22.* Ne-

Neque Exceptioni posteriori obstat; quòd Episcopus denuo Laicis infeudare nequeat Decimas, ante ipsum infeudatas & ad Ecclesiam reversas, ut cum Joan. Andr. in *c. Prohibemus* 19. de Decimis, aliisque Interpp. & DD. docent Curtius Jun. l. cit. p. 2. *quast. 8. n. 5. V. Olim. & V. Prater hac*, & Menochius de *Prasumpt. lib. 6. pras. 86. n. 3.* quòd à Concilio Lateranensi Laicis concedi generaliter prohibeantur, *c. cit. c. Cum Apostolica* 7. *De ijs qua à Pralat. & c. 2. §. Sanè, de Decimis in 6.* quia non desunt, qui contrarium defendant cum Glossa in *c. Prohibemus cit. V. Laicos*, & Zabarella in *c. Ex parte cit.* quòd hujus textus, res ad Ecclesiam reversas denuo infeudari permittentis, dispositio generalitatem Concilij Lateranensis, ad Decimarum novam, & non ante legitime decretam Concessionem restringat. Et si istorum DD. Opinio displiceat, tanquam aliena à mente *cit. Concilij*, propter magnum præjudicium, quod Ecclesie imminere animadversum est, Decimas omnes à Laicis ad Ecclesias redire, & devolutas penes illas remanere volentis: tamen vim magnam non habet à Decimarum, Laicis denuo infeudandarum, prohibitione deductum argumentum; quia id in Decimis specialiter prohibitum est; quòd rerum statu cum tempore murato, illas apertas re-infeudari hodie non amplius expediat Ecclesie, prout ad novam Infeudationem desideratur *c. Ex parte cit.*

Dubium hîc & dissensio inter DD. est, quando res infeudari solita censeatur ad effectum, ut Ecclesie vel Monasterio aperta re-infeudari, vel in Emphyteusin denuo & liberè dari à Prælato possit? Sunt, qui unam duntaxat Solennem illius Infeudationem vel Emphyteuticationem sufficere: ac proinde rem semel ita concessam, quandoque ad Ecclesiam revertatur, re-infeudari vel in Emphyteusin denuo liberè dari posse, velint cum Panormit. in *c. Ut super cit. & Alexandro Lib. 2. Consil. 188. §. 29.* Alij, præter ejusmodi Solennem concessionem, exigunt tempus ad Consuetudinem introducendam requisitum vel 30. vel 40. annorum, vel cujus initij memoria non extat, apud Cla-

rum §. *Feudum*, *quest.* 13. n. 4. & Redoanum *Rubrica* 33. *quest.* 10. n. 2. Alij cum Jacobo de Beluisio *in lib.* 1. *Feud.* *cap.* 1. quem etiam Clarus *li. cit.* & Balbus *de Præscript.* 1. p. 5. *part. princip. quest.* 20. sequuntur, præter quadragenarij temporis lapsum exigunt, ut intra hoc temporis spatium res saltem bis duobus diversis, & diversis temporibus in Feudum vel Emphyteusin fuerit concessa.

14 Nobis, in re controversa incertaque, cum Nicol. Everardo nostro, *Vol.* 2. *Consil.* 19. n. 16. adhibenda distinctio, & considerandum videtur, an rem, de qua liberè re-infeudanda agitur, ex justa causa & interveniente, præter ceteras Solennitates, consensu Apostolico, ubi ad hunc requirendum *vi. cit. Extravag. Ambitiosa* usu receptæ aut Juramenti, Prælati obligatus est (vel si iste Regularis sit, cum licentia S. Congreg. Card. Trident. Interpp.) in Feudum vel Emphyteusin semel concessam constet: vel an hujusmodi Solennis concessio præcesserit, dubium & incertum sit.

15 Et hoc posteriore quidem casu, quo de hujusmodi Concessione aliquando facta non constat, ut à 40. annis in Feudum vel Emphyteusin data sit, exigi *citt.* primæ sententiæ Assertoribus haud ægrè concedimus cum Barbosa, id à Rota pluries decisum testante, in *c. Ex parte cit.* n. 4. Ratio est; quia tali saltem casu liberæ Re-infeudationis permissio fundatur in infeudandi Consuetudine, juxta *Feud. lib.* 1. *cap.* 1. cujus principio Episcopus, Abbas & similes Personæ Ecclesiasticæ in feudum dare posse dicuntur, *si antiquitus Consuetudo fuerit.* Consonat text. *Extravag. cit.* Infeudationem & Contractum Emphyteuticum sine consensu Apostolico permittens *de rebus & bonis ab antiquo solitis concedi.* Ad legitimam autem Consuetudinem, quæ res Ecclesiarum infeudari ab antiquo solitæ, perinde ut contra eas præscriptæ, dicantur, exigitur lapsus annorum 40. *c. De quarta q. c. Ad aures 6. c. Illud 8. de Præscript.* ut rectè advertit Lessius *lib.* 2. *de J. & J. cap.* 6. n. 45. quantumvis alias ad Con-

suc-

suetudinem, contra Legem etiam Ecclesiasticam introducendā, regulariter decennium sufficere concedat. Porro, ut hoc casu Prælati in infeudandi quasi possessione constituatur, etsi, ut res ab antiquo infeudari solita dicatur, DD. frequentiori calculo duos actus exigant, satis probabiliter unicum sufficere & R. aliqui volunt cum Andr. de Ilernia in *Feud. cap. 1. cit.* & Robuffo de *Reb. Eccles. non alien. n. 33.*

Priore autem casu, illa quandoocunque etiam postbreve tempus ad Ecclesiam vel Monasterium reversa re infeudari aut in Emphyteusin denuo & liberè, sive non repetitis Solennitatibus, dari posse censemus cum *citt. Panormit. Alexandro Ilern. Redoano & Everardo l. cit. & n. 5.* pro hac sua sententia magnam & præcipuorum in *Jure Feudali* DD. Autoritatem allegante. Idem desumitur ex rescripto Innocentij III. *c. Ex parte cit. Feudi, Vasallo decedente, ad Ecclesiam reversi iteratam Concessionem Prælati, si expedire viderit, liberè permittentis, sine ulla ullius temporis primò factæ Concessionis aut istius iterationis mentione: non obscuro indicio, rem etiam semel duntaxat legitimè infeudatam, quandoocunque ad Ecclesiam revertitur, re-infeudari liberè posse Juramento, de non infeudando vel aliter alienando, non obstante. Ratio est partim; quia Ecclesiæ vel Monasterij res, ex justa causa semel alienabilis effecta cum Solennitate, illâ causâ durante perpetuè alienabilis facta censetur, secundum Bartol. in *l. Pater §. Quindecim ff. de Legat. 3.* Riccium in *Praxi decis. 26.* Franc. Leon. *Thesaur. Fori Eccles. p. 1. cap. 15. n. 3.* magnâ DD. Autoritate allèg. id firmantes: partim verò; quòd ejusmodi juramentum à Prælato præstitum intelligatur de rebus Mensæ incorporatis: cujusmodi non sunt, quas in Feudum vel Emphyteusin solenniter datas constat, Rosenthal. *cap. cit. consus. 29. n. 1.* & Fagnanus in *c. Ex parte cit. n. 7. in fine & n. 9.* Neque obstant text. *cap. 1. & Extravag. cit.* quia imprimis uterque, ut cum alijs Juribus concilietur, intelligendus est de casu, quo Infeudationem Solennem præcessisse, non constat:*

stat: eoque, ut res ab Antiquo infeudari solita sit, ita exigit, ut ad Ecclesiam reversæ rei aliquando Solenniter infeudatæ, liberam & ab omni Solennitate absolutam re-infeudationem non excludat, ut ante laudatus Everardus *n. 12.* observat. Deinde, quia *Extravag. cit.* circa Infeudationem & contractum Emphyteuticum, præter consensûs Apostolici sub gravibus pœnis requirendi necessitatem, Jus antiquum non correctum; ac proinde *c. Ex parte cit.* dispositio integra relicta est, per tradita à Quaranta in *Summa Bullar. n. 5.* & Pirrhing. *Method. Jur. Canon. lib. 3. tit. 13. n. 54.*

17 Dubium secundò est, an res Feudales vel Emphyteuticas ad Ecclesiam vel Monasterium reversas denuo infeudare vel emphyteuticare Capitulum possit Sede, vacante? Dubitandi ratio est; quòd Infeudatio sit species Alienationis, arg. *c. Nulli & Extravag. cit.* & Liberalitatis §. *in primis cit.* de Ecclesiæ rebus, Sede vacante, Capitulo non permissæ, juxta dicta *p. 1. art. 5. n. 7.* Hac tamen ratione non obstante *c. Ex parte cit.* dispositio ex parte etiam in Capitulo procedit: ideòque propositum dubium resolvendum est ope distinctionis inter res Feudales & dari solitas in Emphyteusin.

Et quidem si, ut in pluribus Metropolitanis & Cathedralibus Ecclesijs Germaniæ nostræ, ejusmodi res inter Prælatum & Capitulum omnino divisæ sint: istud, sicut res proprias in Feudum vel Emphyteusin semel legitimè concessas, & quomodoque ad se reversas, Sede vacante infeudare, liberè potest, secundùm Redoanum *Rubr. cit. quest. 7. §. His paucis n. 5.* & Rosenthal *cap. cit. conclus. 26.* ita ejusmodi Vacationis tempore re-infeudare nequit à suis separatas & proprias Prælato, Redoan. *l. cit.* Ratio prioris est; quia talis Infeudatio vel Emphyteuticatio ipsi permissa est Sede non Vacante; cùm illarum plenam habeat administrationem, ut insinuatum est *p. 1. art. 2. n. 15.* posterioris autem; quia Capitulum, sede Vacante, non succedit in juribus, quæ speciali & extraordinario Jure compe-

tunt.

tunt Prælato, ut regulæ instar tradi solet à Joan. Andr. *in c. Verum. 7. de Foro compet. n. 9.* Panormit. *ibid. n. 8.* & Felino *n. 2.*

Si verò ejusmodi res & bona Feudalia Prælato & Capitulo sint communia, ea, Sede Vacante, ad Ecclesiam reversa denuo infeudandi potestatem Capitulo competere volunt Laïman *Tract. cit. n. 94.* & Pirrhing. *lib. 3. cit. tit. 20. n. 12. arg. c. Unici, Ne Sede Vacante in 6. ex eo;* quòd de Cõtroversijs Feudalibus ortis, dum Sedes Vacat, cognoscere Capituli sit. Verùm quia ex *cit. c.* argumentum legitimè desumi: & quæstionum super Feudis, ad Prælatum & Capitulum indivisim spectantibus, ortarum cognitionem Capitulo competere, cum Glossa *in c. Verum cit. V. Questio mota,* & Hostiensis *V. eodem cit. c. arg.* alij negant teste Barbota *ibid. n. 3.* probabiliùs etiam hujusmodi res Feudales, Sede Vacante, apertas liberè infeudari à Capitulo non posse: sed defuncti Prælati Successori reservandas censemus cum Schradero *Tract. Feudal. p. 4. cap. 2. n. 32.*

Porro ab hæcenus declaratâ, & ex *c. Ex parte cit. desum-* 19
ptâ quasi regulâ de Rerum Feudalium & Emphyteutarum Ecclesiæ apertarum libera re-infeudatione Prælatis permiffâ, casus excipiendi sunt varij:

Et primò quidem casus, quo Ecclesiæ alicujus speciali Consuetudine vel statuto introductum, aut Prælatum inter & Capitulum inita esset conventio, ut ad rerum Feudalium aut Emphyteutarum ad Ecclesiam vel Monasterium reversarum novam Concessionem sine Capituli consensu non procedatur; nam speciale hujusmodi jus vel conventionem observandam, ex communi DD. sensu & rectè monet Rosenthal *cap. cit. n. 4.*

Secundò casus, quo mutato rerum statu Infeudationis 20
vel Emphyteuseos causa cessavit ita, ut rem Feudalem vel Emphyteutam, Ecclesiæ vel Monasterio apertam, denuo concedi illi non expedire aut damnosum videatur, v. g. si causa sufficientis defensionis, adversus hostiles incurfus alias deficientis, ob quam castrum v. g. olim infeudatum fuit, illo per Vassalli

mortem ad Ecclesiam reverso, omnino cessavit: vel si fundus, cum in Emphyteusin primò & solenniter concederetur, omnino sterilis & incultus, quando autem ad Ecclesiam redijt, ad culturam redactus & fertilis sit, ut jam eum ab Ecclesia proprijs sumptibus coli expediat: vel si Ecclesia aut Monasterium primæ Concessionis tempore locuples, cum tempore redactum sit ad inopiam; cum enim tali casu rem Ecclesiasticam in Feudum vel Emphyteusin concedendi causa non ampliùs subsit, reversa denuo infeudari, vel in Emphyteusin dari sine Solennitatibus non potest, ut *arg. c. Cum cessante 60. de Appellat. imò c. Ex parte cit. ibi, Liberè si videris expedire*, cum Panormit. *in c. Ut super cit. n. 11.* docent Redoanus *q. 7. cit. §. Verùm quia n. 3. & 4.* & Tamburinus *Tom. 3. de Jure Abbat. disp. 14. quest. 7. n. 4.*

21 Tertiò casus, quo res in Feudum vel Emphyteusin solenniter data, aut dari solita, Ecclesiæ Mensæ fuit incorporata; cum enim per talem incorporationem utile Dominium consolidetur cum directo, infeudari vel in Emphyteusin dari, nisi exigente aut suadente justâ causâ, & adhibitis Juris Solennitatibus, ampliùs non potest, Schraderus *cit. p. 4. cap. 2. n. 25.* Rosenthal *cit. cap. 4. Conclus. 33.* & Tamburinus *l. cit. n. 4.*

22 Quando autem res, in Feudum vel Emphyteusin concedi solita, pro Mensæ incorporata sit habenda, Controversia est DD. aliter atque aliter sentientium, magna varietate agitata: cujus accuratiore examine Juris Feudalis Interpp. relicto, Nos ea duntaxat referemus, quæ istorum frequentiore calculo sunt recepta. Et primò quidem Bona, quorum Dominium tam utile quàm directum penes Ecclesiam stabiliter residet, de ejus Mensæ esse: & in dubio talia potiùs quàm Feudalia, nisi contrarium probetur, esse præsumi, unanimis omnium sensus est, *cit. Rosenthal n. 1.* præsertim si ea ex Fidelium liberalitate, Contractu vel alio simili modo primùm essent acquisita, Panormit. *in c. Ut super cit. n. 10.* & Everardus *cit. Consil. 19. n. 29.* quòd hæc
Eccle-

Ecclesiæ oblata, ab eâve comparata censeantur intuitu utilitatis, *arg. can. Videntes 12. q. 1.* & ista rei que fructus ad Dominum & possidentem potiùs, quàm alium pertinere videantur, Mascard. *de Probat. Conclus. 203. n. 6.* Secundò, Bona etiam, quæ Feudalia vel Emphyteutica fuisse constat, talia esse de-²³ fuisse, & Mensæ incorporata censeari, si postquam reversa sunt, eorum fructus ab Ecclesia vel Monasterio 40. annis sunt collecti: aut à Prælato cum consensu & approbatione Capituli, aut etiam, isto non consulto, Mensæ aliquando expressè applicentur, declarando ea in Feudum vel Emphyteusin non ampliùs concedenda, sed penes Ecclesiam vel Monasterium perpetuò mansura, cum *cit. Panormit. & Bartholo in l. Si Vacantia C. De bonis vacant. n. 9.* tradunt Menoch. *Consil. 79. n. 10.* & Everardus *l. cit. n. 35.* partim quòd id decernere Jure nusquam prohibitum Prælato; ac proinde, cum ita favori tantùm suo renuntiet, permissum sit, *arg. c. Si de terra 6. de Privileg. & l. penult. C. de Pactis:* partim verò; quòd ejusmodi declaratio & liberæ Alienationis cessio tendat in favorem & utilitatem ipsius Ecclesiæ, istiusque res & bona Immobilia ad primævam suam naturam redeant, & liberè inalienabilia evadant. Tertiò, ejusmodi in Feudum vel Emphyteusin con-²⁴ cedi solita, aut aliquando solenniter concessa, Bona Mensæ incorporata censentur, si postquam aperta sunt ab ipso Prælato, vel eo jubente, imò sciente solummodo & patiente, per Officiales ad id constitutos relata sint in libros & Registra, quibus ceteræ res & possessiones ad Ecclesiæ Mensam pertinentes descriptæ referuntur, secundùm *cit. Bartol. n. 9. Menoch. n. 14. & Schraderum cap. 2. n. 24.* quòd res talis esse, & effecta præsumatur, quales sunt, quibus connumerata, aut quas inter est descripta Mascard. *l. cit. n. 12.* Quartò, cessante hujusmodi²⁵ expressâ, vel tacitâ declaratione, ut eadem Mensæ applicata præsumantur, aliqui, ut, postquam ad Ecclesiam vel Monasterium reversa sunt, 30. vel omnino 40. Alij, ut saltem

decem annis proprijs sumptibus culta sint, requirunt: Alij sufficere volunt, si ex ijs ita cultis fructus uno anno sint collecti, apud *citr.* Rosenthal à n. 9. & Mascard. à n. 13. quantum tempus exigatur aut sufficiat, arbitrio Judicis non obscure permittentes, & ex communi aliorum sensu monentes: casu, quo de causa, ob quam ejusmodi ad Ecclesiam vel Monasterium devoluta Bona à Prælato in Feudum vel Emphyteusim denuo concessa non sint, constat, v. g. quòd bello vel alio modo legitime fuerit impeditus, vel idoneum Vasallum aut Emphyteutam non invenerit, ea Mentæ incorporata ex solo unius aut plurium annorum lapsu non censeri.

Quartò, excipiendus est casus, quo in re, postquam ad
 26 Ecclesiam reversa est, in Feudum vel Emphyteusim iterum dandâ excederetur modus prius solenniter decretæ, aut antiquitûs solitæ Concessionis ita, ut nova Concessio Ecclesiæ damnosa, aut minùs quàm olim utilis foret: quod contingeret, si res antè concessa ad Emphyteutæ vitam, nunc ad duas vel tres generationes extenderetur: aut illa vel etiam Res Feudalis antè concessa pro masculis vel consanguineis tantum, nunc ad feminas vel extraneos porrigeretur; hujusmodi enim Feudum vel Emphyteusim, sine prævio Tractatu cum Capitulo istiùsque consensu & Superioris approbatione, à Prælato constituta, saltem quoad excessum irrita foret, ut à Romana Rota bis, & toties à Camera Imperiali judicatum, Tamburinus *disp. cit. quest. 7. n. 2.* & Rosenthal *Conclus. 27. n. 1.* testantur.

27 Eodem modo res Feudalis propter Vasalli v. g. delictum commissa & Ecclesiæ aperta, non nisi Solennitatibus adhibitis, per novam Investituram transferri potest in Potentiozem; quòd hujusmodi translatione Ecclesiæ conditio difficilior reddatur, Laiman *l. cit. n. 93.*

28 Neque obstat *c. Ex parte cit. §. Alia quoque, & §. fin.* textus; quia hic continet casum & favorem Ecclesiæ specialem: quo Feudum à Vasallo v. g. illud insuper habitâ Ecclesiâ, alienante
 ad

ad hanc devolutum, propter illius Potentiam, facile nequit recuperari; tum enim illud alicui Potentiori, idque recuperare valenti, etiam non adhibitis Solennitatibus, concedere Prælatus permittitur rescripto Innocentij III. §§. *citt.* relato; quòd Ecclesiæ melius & utilius sit, habere talem Vasallum, Feudum ab ipsa acceptum recognoscentem, quàm alium, qui minùs quidem sit potens, directum tamen Dominium ipsi neget, Vivianus in *Ration. §. fin. cit.* & Rosenthal *l. cit. Conclus. 16. n. 2.*

ARTICULUS IX.

De Hypotheca sive Oppignoratione.

SUMMARIUM.

1. Hypotheca speciali Immo-
bilia liberè subijci nequeunt,	7. Reijciuntur.
2. Extra Casum urgentis magna:	8. Differentia inter hanc & Spe-
cialem Hypothecam.
3. Calices & vasa sacra maxima
necessitatis:	9. Extravag. Ambitiosæ nihil
mutatum circa Generalem,
4. Nisi Ecclesia habeat superflua.	10. Antiquo etiam Jure prohi-
bitam, si inducat Alienatio-
nem.
5. Generalem non permissam, do-
centium Opinio,	
6. Et fundamenta,	

DEcimò, prohibita Prælatis, & irritata etiam est Hypotheca sive Oppignoratio rerum Ecclesiæ Immo-
bilibium & mo-
bilibium Pretiosarum, quæ servando possunt servari, *can.*
*Hoc jus porrectum, princip. 10. q. 2. c. Nulli. 5. & Extravag. Am-
bitiosa, de Reb. Eccles. non alien. Rationem Baldus in l. fin. C. de
Reb. alien. non alien. reddit; quòd prohibet Alienatione, pro-
hibitus videatur omnis actus, per quem alteri jus rei quaeritur,
arg. l. Oratio 16. ff. de Sponsal. ac proinde etiam Hypotheca sive
nexus & obligatio Pignoris l. fin. cit. quia per hanc rei jus alteri*

quæritur, & ad Alienationem faciliè pervenitur, *Novell. 7. cap. 6. princip.* Vbi tamen.

- 2 Excipiendus est casus valdè gravis necessitatis : quâ urgente res Ecclesiarum Immobiles, hisque à jure æquiparatae mobiles Pretiosæ, sicut alienari juxta dicta *p. 1. art. 4. n. 15.* ita etiam oppignorari sine Apostolico & Superioris etiam immediati contentu possunt, quando ad istos recursum illius, ratio & temporis angustia non permittunt, *Donatus Tom. 1. Prax. Regul. p. 2. tract. 14. quest. 67. n. 2. & 3.*
- 3 Illud etiam pro Praxi notandum: cum res Ecclesiarum, etiam præmissis, aut Necessitatis casu, omissis Solennitatibus, in Pignus tradendæ sunt, merè temporales, ut sunt Domus, prata, vineæ & similes priùs: postea vero & non nisi ex gravissimæ necessitatis causa eas, quæ per Consecrationem vel Benedictionem ad Altari ministerium & cultus Divini celebrationem deputatæ & necessariæ sunt, ut Calices, Patenæ, vasa, vestimenta & ornamenta: & ex his, quæ benedictæ tantùm sunt, ante consecratas, tradendas esse Covarruvias *lib. 2. Var. cap. 16. n. 7.* & *Donatus l. cit. n. 3.* Necessariæ, inquam; quia si Ecclesia sacrâ supellectile superfluâ, minùs necessariâ vel utili, instructa esset: hujusmodi ejus res ad rem Divinam deputatas potiùs, quàm merè temporales Immobiles in Pignus dari præsertim Ecclesijs vel Monasterijs possent, *can. Hoc jus cit. & ibi Turcremata.*
- 5 Controversum inter DD. dubiùmque est, an prohibita ipsis etiam sit Hypotheca Generalis? quod affirmat, & propterea Ecclesiarum Prælati, sicut unam vel plures res Immobiles particulares: ita etiam generaliter sive in communi, Ecclesiæ vel Monasterij bona oppignorandi facultatem *citt. textibus ademptam* volunt, *Donatus tract. cit. quest. 67. n. 1.* *Bonacina Tract. de Alienat. quest. unic. p. 2. n. 23.* quorum iste Molinam, ille etiam Covarruviam, præter alios pro se allegant: & moventur; quòd, etsi *c. Nulli cit.* disertè Hypotheca solùm Specialis prohibeatur: Paulina tamen Constitutione Extravag. cit. relatâ:
uti
- 6

uti etiam S. Congreg. Card. Trident. Interpp. Urbani VIII. jussu edito *Decreto, omnium rerum & bonorum Ecclesiasticorum*, sicut *Alienationes alia*: ita etiam *Hypotheca* prohibeatur, omiſſâ illâ particulâ restrictivâ *specialis*, quæ habetur Jure antiquiore *c. Nulli cit.* argumento minimè obscuro, isto expressæ prohibitioni *Specialis*, à Paulo II. additam *Generalem*: ac proinde illicitam hodie *Hypothecam* quamcunque. Cui rationi non leve pondus addere, & accedendi necessitatem imponere videri possunt à Nobis tradita *Traët. de Jure Asyl. p. 4. art. 3. n. 5.* ubi Novissimò Jure Constitutionis Gregorij XIV. quæ incipit *Cùm aliàs. 9. Calend. Junij* editæ, in Ecclesijs aliisque Sacris & Religiosis locis tutos agrorum Depopulatores, etiam *Diurnos*, ex eo solùm negavimus; quòd Constitutione illâ criminum exceptorum reis agrorum Depopulatores accenseantur indistinctè, & omiſſâ Particulâ *Nocturnus*, cujusmodi Depopulator solùm ex Asylis excluderetur Jure antiquo *c. Inter alia 6. de Immunit. Eccles. &c.* Accedit, & DD. allegant. sententiam confirmat; quòd *Hypothecâ* generali Prælati liberè permissâ, etiam perveniatur ad Immobilem, hisque æquiparatorum Ecclesiæ bonorum Alienationem; cùm illius nomine contracta debita tanta esse possint, ut ad ea expungenda Mobilia non sufficiant: ac proinde Immobilia aut mobilia Pretiosa danda in solutum sint vel distrahenda.

Contrà Panormit. in *c. Nulli cit. n. 3.* Joan. Andr. *ibid. n. 1.* 7
& Redoanus *de Reb. Eccles. non alien. Rubric. 1. cap. 6. n. 12.* & Molina *Traët. 2. de J. & J. disp. 466. n. 1.* *Hypothecam Generalem*, exigente aut suadente justâ causâ Prælati, sicut Antiquo: ita Moderno etiam Jure sine Solennitatibus permissam, rectè colligunt arg. à Contrario *c. Nulli cit. & ex eo*; quòd ex duabus speciebus oppositis, unius assumptio alterius exclusio censeatur, arg. *l. Si inter 15. de Except. rei judic. junctâ Glosâ in clement. 2. V. Directo contrarijs, de Testibus.*

Hypothecam autem *Specialem*, permissâ *Generali*, Prælati prohibendi ratio fuit; quòd per hanc magis quàm per illam Eccle-

Ecclesijs præjudiceretur; cùm quòd per Specialem in ipsa re particulari obligata: per Generalem autem ad rem tantùm jus acquiritur, secundùm Glossam in *l. Si is qui rem* 66. *princip. V. Speciali* ff. de Furtis, Redoan. *l. cit. n. 16.* iùm vero; quòd per Generalem res singulæ minùs sint obligatæ: & non ita facilè deveniatur ad Alienationem vel distractionem alicujus rei Immobilis aut mobilis Pretiosæ, in communi tantùm obligatæ; cùm in executione ad solvenda debita prius distrahenda sint Mobilia: & his non sufficientibus mobilia pretiosa iusto pretio vendantur, vel dentur in solutum, Molina & Pirrhing. *l. cit.*

9 Neque hætenus dictis adversatur, aut, ut videri potest, Nos specialiter urget ratio allata in contrarium; quia Gregoriana Constitutione circa criminosos ad Asyla confugientes, ultra jus Antiquum seculari Potestati aliquid permissum, ex ipsius tenore constat: & si non constaret, ad evitandam correctionem Juris, Agrorum Depopulator *Diurnus* hodièque non esset excludendus arg. *l. Non est* 26. & *l. Sed & posteriores* 28. ff. De ll. Contrà Constitutione Paulina SS. Canonum antiquiori prohibitioni sub gravissimarũ pœnarum comminatione duos tantùm casus, scilicet ne rerum Ecclesiæ Immobilium Alienatio Romano Pontifice inconsulto, & absque istius consensu Locatio ultra triennium fiat, superadditos notant Quaranta *l. cit. n. 5.* & Pirrhing *Method. juris Canon lib: 3. Tit. 13. n. 54.* quoad ceteros verò illud non correctum, imò firmatum ex verbis, *præterquam in casibus à Jure permissis* cum Alexand. de Nevo *Consil. 30.* desumit. Alex. Stiatricus in *Extravag. cit. n. 3.*

10 Non majorem vim habet Confirmatio; quia etiam Juris Antiqui, Hypothecam generalem non prohibentis, dispositio; se non extendit ad casum, quo Ecclesiarum bona, etiam in communi, pro tanta quantitate mutuò acceptã, obligarentur, ut Alienationis sive distractionis periculo etiam immobilia exponerentur, Pirrhing *cit. n. 5. in fine.* Sed nos sistere jubemur.

Ad majorem DEI Gloriam.